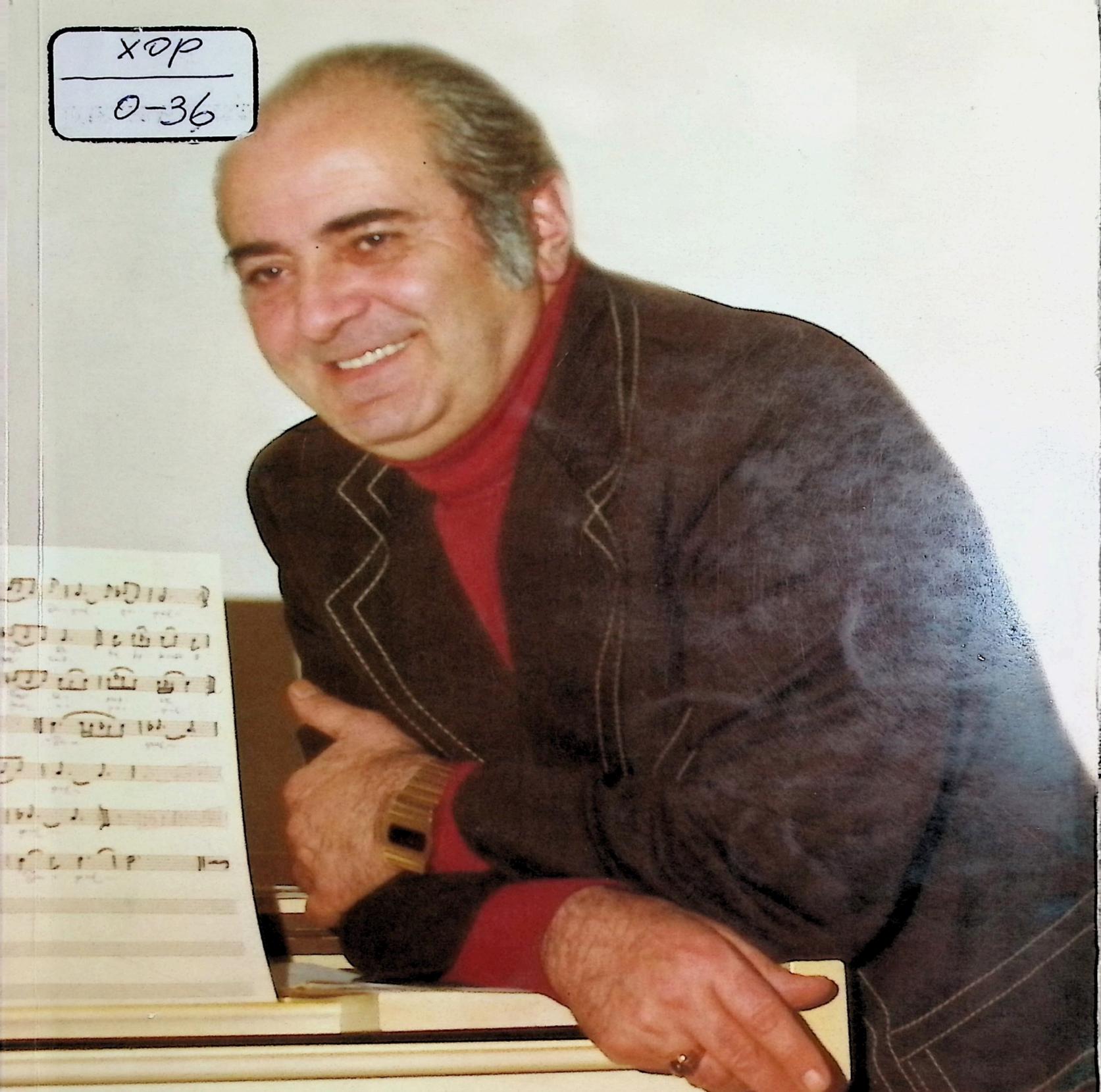

xop
0-36

ԷՂԳԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՏԵՐՅԱՆԱԿԱՆ ՇԱՐ

ԽՄԲԵՐԳԵՐ

ԽՕԲ
Օ-36

ԷԴԳԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 85-ԱՄՅԱԿԻՆ

К 85-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ ЭДГАРА СЕРГЕЕВИЧА ОГАНЕСЯНА

ЕРЕВАНСКАЯ ГОСУДАРСТВЕННАЯ КОНСЕРВАТОРИЯ ИМЕНИ КОМИТАСА

ЭДГАР ОГАНЕСЯН

ХОРЫ

НА СЛОВА ВААНА ТЕРЬЯНА

ЦИКЛ

ЕРЕВАН, 2015
АМРОЦ
ГРУП

ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱ

ԷԴԳԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՏԵՐՅԱՆԱԿԱՆ ԾԱՐ

ԽԱՐԵՐԳԵՐ

36699

ԵՐԵՎԱՆ, 2015
սպրոս
ԳՈՒՊ

ԵՐՊԵՏԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА
ЕРГОСКОНСЕРВАТОРИИ

ՀՏԴ 784
ԳՄԴ 85.314
Հ 854

**ՀՐԱՏԱՐԱԿՎԱԾ Է ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏՎԵՐՈՎ
ИЗДАНО ПО ГОСУДАРСТВЕННОМУ ЗАКАЗУ**

Կազմող՝ Ռուբինա Հովհաննիսյան
Խմբագիր՝ Դավիթ Ղազարյան
ՀՀ Մշակույթի վաստակավոր գործիչ, պրոֆեսոր

Составитель — Рубина Эдгаровна Оганесян
Редактор — Давид Гарсеванович Казарян
Засл. деятель искусств РА, профессор

Հովհաննիսյան Էդգար-85
Հ 854 Տերյանական շար/ Խմբերգեր/ Կազմող՝ Ռ. Հովհաննիսյան.- Եր.: Ամրոց գրուպ,
2015.- 184 էջ, նոտաներ:

Խմբերգերի ժողովածուն ամփոփում է Է. Հովհաննիսյանի՝ Վահան Տերյանի բանաստեղծություններով գրված խմբերգերի շարը: Հրատարակվում է առաջին անգամ:

ՀՏԴ 784
ԳՄԴ 85.314

ISMN 979-0-69380-089-6

© Ամրոց գրուպ, 2015

ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակների դափնեկիր, կոմպոզիտոր, մանկավարժ, երաժշտական, հասարակական գործիչ Էդգար Հովհաննիսյանը 2015 թվականին կոտոնար 85 տարեկան:

Կոմպոզիտորի գրչին են պատկանում երեք սիմֆոնիա (1957, 1983, 1984 թթ.), կոնցերտ-բարոկո (1984 թ.), «Գողգոթա» պասակալիան սիմֆոնիկ նվագախմբի համար (1993 թ.), «Գրիգոր Նարեկացի» օրատորիան (1995 թ.), կոնցերտներ, կանտատներ:

Է. Հովհաննիսյանի ստեղծագործական ժառանգության մեջ հատուկ տեղ են զբաղեցնում նրա բալետները՝ «Մարմար» (1957 թ.), «Երկնագույն նոկտյուրն» (1964 թ.), «Հավերժական կուռք» (1966 թ.), «Անտունի» (1969 թ., նվիրված Մեծն Կոմիտասի ծննդյան 100-ամյակին), «Դիմակահանդես» (1982 թ., մեծանուն կոմպոզիտոր Ա. Խաչատրյանի երաժշտության հիման վրա՝ գրված Մ. Լերմոնտովի համանուն դրամայի համար), որոնք մեծ հաջողությամբ բեմադրվեցին ոչ միայն մեր ազգային օպերային թատրոնի բեմում, այլ նաև նախկին խորհրդային միության քաղաքներում:

Այնուհետև կոմպոզիտորը անդրադարձավ օպերային ժանրին՝ «Մասունցի Դավիթ» (1976 թ.) օպերա-բալետը, «Ճանապարհորդություն դեպի Էրզրում» (1987 թ.) օպերան (ըստ՝ Ա. Պուշկինի), երաժշտությունը թատերական ներկայացումների և կինոֆիլմերի համար:

Իր կենսագրականում կոմպոզիտորը գրում է. «Մանկությանս ամենավաղ երաժշտական տպավորությունս Արամ Խաչատրյանի դաշնամուրի կոնցերտի հաղորդումն էր ռադիոյով: Ես, տակավին 8 տարեկան, ապշել էի Խաչատրյանի հանճարի մեծությունից, նրա երաժշտության կախարդիչ ուժից»:

Ճակատագրի բերումով կոմպոզիտոր Է. Հովհաննիսյանը ոչ միայն շատ մտերմացավ մեծանուն կոմպոզիտորի հետ, այլև Մոսկվայի Պ. Չայկովսկու անվան կոնսերվատորիայում սովորեց ասպիրանտուրայում պրոֆեսոր Ա. Խաչատրյանի մասնագիտական դասարանում:

Տարիներ անց կոմպոզիտորը մեծ երախտագիտությամբ գրեց. « ... ամբողջ կյանքում պարտական եմ ուսուցիչներիս՝ պրոֆեսոր Գրիգոր Եղիազարյանին և, իհարկե, Արամ Խաչատրյանին»:

1962 թ. Է. Հովհաննիսյանը նշանակվեց Երևանի Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ակադեմիական թատրոնի տնօրեն: Վեց տարիների ընթացքում

այդ պաշտոնում կոմպոզիտորի առաջնային խնդիրը եղավ ոչ միայն քատրոնի ստեղծագործական մթնոլորտը առողջացնելը, այլ նաև երկացանկի ճիշտ քաղաքականություն վարելը:

Ինչպես երաժշտագետ, արվ. թեկնածու Ծ. Մովսիսյանն է գրում «Է. Հովհաննիսյան. Կյանքս հուշերում» գրքում. – Հայ ազգային օպերային քատրոնը երբևէ մինչ այդ և առավել ևս դրանից հետո չի ունեցել այդքան հարուստ, հետաքրքիր և բազմազան երկացանկ՝ 27 օպերա և 23 բալետ (հայ, ռուս, խորհրդային, արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորների):

1979 թվին Է. Հովհաննիսյանը Հայաստանի հեռուստառադիոյում հիմնադրեց «Հայ երգի կամերային երգչախումբ»-ը, որը մեր երաժշտական կյանքում երևույթ դարձավ:

Այնուհետև Է. Հովհաննիսյանին նշանակեցին Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ռեկտոր: Մեր երկրի համար վատ տարիներ էին: Դա 1986 – 1992 թթ. էին: Ռեկտորի իր գործունեությունը կոմպոզիտորը համատեղեց՝ 1988 թվին ընտրվելով Հայաստանի Մանկական ֆոնդի նախագահ: 1988-ի աղետալի երկրաշարժին կոնսերվատորիայի ռեկտորը և մանկական ֆոնդի նախագահը առաջինների թվում, մեր ուսանողների միջոցով կազմակերպված օգնություն էին ցույց տալիս աղետյալներին, իսկ կոնսերվատորիան վերածվել էր Մանկական ֆոնդի մասնաճյուղի:

Այդ տարիներին կոմպոզիտորն առաջադրվեց Գերագույն Խորհրդի ժողովրդական պատգամավոր: Եվ գրեց. – «Այն, ինչ անում էի մինչև հիմա, դեպուտատ դառնալուց հետո այլ մակարդակ ստացավ... Այլ բան է, երբ գործում ես որպես մտավորական, հայրենասեր քաղաքացի, և մի այլ բան, երբ հանդես ես գալիս արդեն որպես դեպուտատ, հնարավորություններդ ընդլայնվում են, ստանում ես ձայնի իրավունք, ամբիոն...»:

Է. Հովհաննիսյան կոմպոզիտորի ստեղծագործական տարերքներից մեկն էլ մարդկային ձայնն է իր տարբեր դրսևորումներով: Նրա բազմաժանր ստեղծագործությունների շարքում իր ուրույն տեղն ունեն վոկալ շարերը, ժողովրդական 35 երգերի խմբերգային մշակումները, երգչախմբի համար գրված ստեղծագործությունները:

31 տարեկան կոմպոզիտորի համար լուրջ հայտ էր Գ. Էմինի խոսքերով գրված «Երկու ափ» a cappella կանտատը, որը մեծ արձագանք ունեցավ:

Կոմպոզիտորի հատուկ հետաքրքրությունն իր ժողովրդի պատմական անցյալի և կենցաղի նկատմամբ, ինչպես նաև անդրադարձը ֆուլկլորի քիչ կիրառելի շերտերի

ուսումնասիրությանը և ակնհայտ զգացումը էպիկականի հանդեպ, առավել խորը արտահայտվեցին նրա «Էրեբունի-Արգիշտի» կանտատում, Պարույր Սևակի խոսքերով գրված «Էրեբունի-Երևան» խմբերգում, որն ի դեպ դարձավ մեր քաղաքամայր Երևանի օրհներգը, այնուհետև Հովհ. Թումանյանի խոսքերով գրված «Հայոց լեռներում», ապա «Սարդարապատ», «Արվիա-Սևան» փառապանծ խմբերգերում:

Նրա խմբերգերը քնարական են, գեղեցիկ, ոգեղեն, վեհ և, որ ամենակարևորն է, բարձրացնում են հայ ազգային երգի ոգին:

Ականավոր կոմպոզիտորին միշտ գրավել և հուզել է հայ պոետների քնարերգությունը: Եվ պատահական չէր, որ Է. Հովհաննիսյանն իր հասուն ստեղծագործական շրջանում անդրադարձավ Վահան Տերյանի պոեզիային, ստեղծելով 20 a cappella խմբերգ: Կոմպոզիտորն իր այս խմբերգերում վարպետորեն և ճաշակով ներառում է ժամանակակից երաժշտական լեզվի դրսևորումները, զուգորդելով և համեմելով այն ազգայինի հետ:

Արվեստագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր Ն. Թահմիզյանը գրել է. «Շատ տպավորիչ են կոմպոզիտորի այս խմբերգային ստեղծագործությունները: Առհասարակ խմբերգային արվեստում է վառ արտահայտվում Է. Հովհաննիսյանի ազգային լեզվամտածողությունը»:

Ավարտենք մեր խոսքը մեծ կոմպոզիտորի մասին իր իսկ մտորումներով.

«... Արվեստի մարդը, աշխատելով գրչով, վրձնով, կամ մի այլ եղանակով, միշտ էլ նկատի ունի իր Հայրենիքը, նրա բնաշխարհը, իր ժողովրդին, նրա գոյատևման հիմնահարցերը... և այդ բոլորը մի ամբողջության մեջ..., որը կոչվում է Հոգևոր Հայաստան... Մենք էլ այդ Հոգևոր Հայաստանի բնակիչներն ենք ...»:

Դավիթ Ղազարյան

Հայաստանի Երաժշտական

Ընկերության նախագահ

պրոֆեսոր

ЭДГАР СЕРГЕЕВИЧ ОГАНЕСЯН

(1930 – 1998)

Армянский композитор, педагог, музыкально-общественный деятель, Народный артист Армении (1972), Народный артист СССР (1986), профессор (1986), лауреат Государственных премий Армении (1967), СССР (1979).

В 1953 г. окончил Ереванскую консерваторию по классу композиции у Г. И. Егиазаряна.

В 1957 г. – аспирантуру Московской консерватории под руководством А. И. Хачатуряна.

В 1956 – 1973 гг. – заместитель председателя правления СК Армении.

В 1962 – 1968 гг. – директор Ереванского театра оперы и балета имени Спендиарова.

В 1970 – 1974 гг. – художественный руководитель Государственного ансамбля армянской народной песни и танца.

В 1979 – 1983 гг. – художественный руководитель Камерного хора армянской песни Гостелерадио Армении.

В 1986 – 1992 гг. – ректор Ереванской государственной консерватории имени Комитаса.

Перу Э. Оганесяна принадлежат: опера-балет «Давид Сасунский» (1976), опера «Путешествие в Эрзерум» (1987), балеты «Мармар» (1957), «Голубой ноктюрн» (1964), «Вечный идол» (1966), «Антуни» (1969), «Маскарад» (на основе музыки А.Хачатуряна к драме М. Лермонтова, 1982), три симфонии (1959, 1982, 1983), Симфонияетта, симфонические сюиты, балетные сюиты, пассакалья для симфонического оркестра «Голгофа» (1994), концерты, в том числе – Концерт для струнных, Концерт-барокко для скрипки, клавесина и струнного оркестра, кантаты, вокально-симфонические поэмы, оратория «Григор Нарекаци», квартеты, Фортепианный квинтет, сонаты, песни, вокальные циклы, хоровые обработки народных песен, музыка к театральным постановкам и кинофильмам.

ՄԻ՞ԹԵ ՎԵՐՁԻՆ ՊՈՇՏՆ ԵՄ ԵՍ

Խոսք՝ Վահան Տերյանի

Երաժշտ.՝ Էդգար Հովհաննիսյանի

1 Agitato

S. Մի՞ - թե վեր - ջին պո - սո -

A. Մի՞ - թե վեր - ջին պո - սո -

T. Մի՞ - թե վեր - ջին պո - սո -

B. Մի՞ - թե վեր - ջին պո - սո -

S. էսն էն էս,

A. էսն էն էս,

T. էսն էն էս,

B. էսն էն էս,

S. վեր - ջին եր - գին իմ երկ -

A. վեր - ջին եր - գին իմ երկ -

T. վեր - ջին եր - գին իմ երկ -

B. վեր - ջին եր - գին իմ երկ -

2 *mp*

S. *րի,* Մա՞հն է արդ -

A.

T. *րի,* Մա՞հն է արդ -

B.

S. *յոք,* քե՛ն ցի՞ցն - ջը քեզ պա -

A.

T. *յոք,* քե՛ն ցի՞ցն - ջը քեզ պա -

B.

S. *տե՛կ* պայ - ծառ Նա - ի - րի:

A.

T. *տե՛կ* պայ - ծառ Նա - ի - րի:

B.

3

S. *mf* Վր - տար - ան - ղի

A. *mf*

T. *mf* Վր - տար - ան - ղի երկ - թում ա -

B. *mf*

S. *f* Լուս - են

A. *f*

T. *f* ղում, Լուս - են քեզ

B. *f*

S.

A.

T. *f* են ե - թա - զում.

B. *f*

4 *pp*

S. *pp*
 Եվ հըն - չում է, որ - պես ա - դոքք,

A. *pp*
 Եվ հըն - չում է,

T.
 - - - - -

B.
 - - - - -

S.
 որ - պես ա - դոքք,

A.
 - - - - -

T. *p*
 Եվ հըն - չում է

B. *p*
 Ար - քա - յա -

S. *f*
 Ար - քա - յա - կան քո լե - գուն:

A. *f*
 քո լե - գուն:

T. *f*
 կան քո լե - գուն:

B. *f*
 Ար - քա - յա -

5

mf

S. *mf* Հըն - չում է միշտ, խոր ու պայ -

A. - - - - - Հըն - չում է

T. Ար - քա - յա - կան... *mf*

B. կան... Հըն - չում է խոր,

S. *f* ծառ, Ե՛վ խո - ցում է, և՛ այ - րում.

A. - - - - -

T. խոր ու պայ- ծառ, Ե՛վ խո - ցում է, և՛ այ - րում.

B. - - - - -

6

f

S. Արդ - յո՞ք բո - ցե վար - դերն են վառ,

A. - - - - - Արդ - յո՞ք վար - դերն են

T. Արդ - յո՞ք բո - ցե վար - դերն են վառ,

B. - - - - - Արդ - յո՞ք վար - դերն են

S. *թե՞ վեր - քերն իմ հը - րա-հրուն:*

A. *թե՞ վեր - քերն իմ հը - րա-հրուն:*

T. *թե՞ վեր - քերն իմ հը - րա-հրուն:*

B. *թե՞ վեր - քերն իմ հը - րա-հրուն:*

7 *mp*

S. *Ա - հով, ա - - հա՛*

A. *Ա - հով, ա - - հա՛*

T. *Ա - հով, ա - - հա՛*

B. *Ա - հով, ա - - հա՛*

cresc. *f* *ff*

S. *նա - յում եմ թեզ, Յո -*

A. *նա - յում եմ թեզ, Յո -*

T. *նա - յում եմ թեզ, Յո -*

B. *նա - յում եմ թեզ, Յո -*

S. *mf*
 Ա՛, ցը - նո՛րք Նա - ի - թի...

A.
 Ա՛, ցը - նո՛րք Նա - ի - թի...

T.
 Ա՛, ցը - նո՛րք Նա - ի - թի...

B.
 Ա՛, ցը - նո՛րք Նա - ի - թի...

8 *mf*
 Մի՞ - թե վեր - ջի՞ն պո -

A. *mf*
 Մի՞ - թե վեր - ջի՞ն պո -

T. *mf*
 Մի՞ - թե վեր - ջի՞ն պո -

B. *mf*
 Մի՞ - թե վեր - ջի՞ն պո -

S. *mf*
 ետն եմ ես

A. *mf*
 ետն եմ ես

T. *mf*
 ետն եմ, վեր - ջի՞ն,

B. *mf*
 ետն եմ ես

mf
 S. Վեր - ջին ևր - զիչմ իմ երկ -
 A. *mf*
 T.
 B. վեր -

(sf)
 S. ըի...
 A. *(sf)*
 T. ջին...
 B.

1984

Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես,
 Վերջին երգիչն իմ երկրի.
 Մանն է արոյոք, թե նինչը քեզ
 Պատեղ, պայծառ Նաիրի:

Վտարանդի, երկրում ադուտ,
 Լուսեղ, քեզ եմ երագում,
 Եվ հնչում է, որպես աղոթք
 Արքայական քո լեզուն:

Հնչում է միշտ խոր ու պայծառ,
 Եվ խոցում է, և այրում.
 Արոյոք բոցե վարդերն են վառ.
 Թե՛ վերքերն իմ հրահրուն:

Ահով ահա կանչում եմ քեզ՝
 Ցուլա, ցտորք Նաիրի.-
 Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես,
 Վերջին երգիչն իմ երկրի...

«Երկիր Նաիրի»
 Ամստ, 1913 թ.

ԴՈՒ ՀՊԱՐՏ ՉԵՍ, ԻՄ ՀԱՅՐԵՆԻՔ

1 *Adagio molto*

S. *p* Դու հը - պարտ չես,

A. *p*

T. *p* Դու հը - պարտ չես,

B. *p*

36699

S. *pp* *poco rit.* *a tempo* իմ հայ - րե - նիք. Տըր -

A. *col Soprani*

T. *col Soprani*

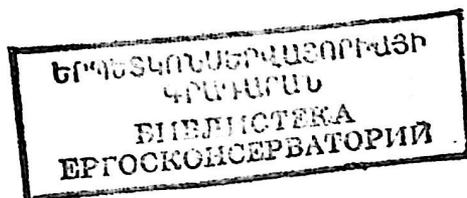
B. *pp* *poco rit.* *a tempo* իմ հայ - րե - նիք. Տըր -

S. *3* տում ես դու և ի - մասս - տում. Կի -

A. *col Soprani*

T. *col Soprani*

B. տում *3* դու և ի - մասս - տում. Կի -

2

(p) *poco cresc.* *mf* *poco rit.*

S. *(p)*
 գում է քեզ մի հուր կը - ցիք,

A. *(p)*

T. *(p)*
 գում է քեզ մի հուր կը - ցիք,

B. *(p)*

S. *(p)*
 Մի հը - մա - յող ու հիմ խոս - տում:

A. *(p)*

T. *(p)*
 Մի հը - մա - յող ու հիմ խոս - տում:

B. *(p)*

3

S. *(p)*
 Եվ մի - քե այդ վըշ - տիդ հա - մար չե՞մ. Մի - քե

A. *(p)*

T. *(p)*

B. *(p)*

S. *mf* այդ վրձ - տիդ հա - մար չե՞մ սի - թում քեզ այդ -

A. *mf*

T. *mf*

B. *mf*

S. *mf* պես *pp* քըն - քուշ, այդ - պես քըն - քուշ,

A. *mf*

T. *mf*

B. *mf*

4

S. Եվ խո - մարհ - վում եմ քեզ

A. Եվ խո - մարհ - վում եմ քեզ

T. Եվ խո - մարհ - վում եմ քեզ

B. Եվ խո - մարհ - վում եմ քեզ

S. պէս հա - մառ, հա - մառ,

A.

T. պէս հա - մառ, հա - մառ,

B.

5

S. Օ, հայ - րե - նիք.

A.

T. Օ, հայ - րե - նիք.

B.

S. Օ, հայ - րե - նիք.

A.

T. Օ, հայ - րե - նիք.

B.

S. *ff* դառն ու ա - նուշ,

A.

T. դառն ու ա - նուշ,

B.

S. *ff* դառն ու ա - նուշ:

A.

T. դառն ու ա - նուշ:

B.

6 *ff*

S. *ff* Օ, հայ - - րե - - նիք.

A. *ff*

T. *ff* Օ, հայ - - րե - - նիք.

B. *ff*

f

S. *O', huj - - ru - - ghp.*

A.

T. *O', huj - - ru - - ghp.*

B.

S. *Դառնի ու ա - նուշ, դառնի ու ա - նուշ...*

A.

T. *Դառնի ու ա - նուշ, դառնի ու ա - նուշ...*

B.

f

S. *U...*

A. *U...*

T. *U...*

B. *U...*

7 *f* (Ռնգային)

S. *f* (Ռնգային)

A. (Ռնգային)

T. *tacet*

B. *tacet*

S.

A.

T. *tacet*

B. *tacet*

S. *tacet*

A. *tacet*

T. *mf* (Ռնգային)

B. *mf* (Ռնգային)

(Adagio)
 8 (♩ = ♩) *dolcissimo*
p

S. Չը - շը - լա - ցա խըն - դուն փառ -

A.

T.

B.

9

S. քիդ անց - յալ ու հին փայ - լով

10

S. եր - քեք. Սի - րե - ցի հեզ,

A. *(p)*

S. ան - քեն հո 5 - գիր, Եվ եր - գե - ռող

A.

S. մեղմ ու բեկ - բեկ,

A.

11 *sub. f*

S. Չը - շը - լա - ցա փառ -

A. *sub. f cantabile*

T. *sub. f cantabile* (1) Չը շը - լա - ցա խըն - դուն փառ -

B. *sub. f* Չը շը - լա - ցա փառ -

12

S. բիդ փայ - լով

A. բիդ Անց - յալ ու հին փայ - լով եր - բեք.

T. բիդ Անց - յալ ու հին փայ - լով եր - բեք.

B. բիդ փայ - լով

13

p dolce

S. *p* Սի - րե - ցի հեզ,

A. *p*

T.

B.

14

S. ան - քնն հո 5 - զիր, ել եր - զե - րող

A.

T.

B.

S. մեղմ ու քեկ - քեկ,

A.

T. *p* քեկ - քեկ,

B. *p*

15 *sub.f* *appassionato*

S. խեղ - ճու - թյու - նը՛ խա - վար ու

A. խեղ - ճու - թյու - նը՛ խա - վար ու

T. խեղ - ճու - թյու - նը՛ խա - վար ու

B. խեղ - ճու - թյու - նը՛ խա - վար ու

S. լուռ, Ա - դո՞քք - նե - ըրդ՛

A. լուռ, Ա - դո՞քք - նե - ըրդ՛

T. լուռ, Ա - դո՞քք - նե - ըրդ՛

B. լուռ, Ա - դո՞քք - նե - ըրդ՛

16 *ff*

S. դառն ու ցա - վոտ, Զան(ննն...) - զակ - նե -

A. դառն ու ցա - վոտ, Զան(ննն...) - զակ - նե -

T. դառն ու ցա - վոտ, Զան(ննն...) - զակ - նե -

B. դառն ու ցա - վոտ, Զան(ննն...) - զակ - նե -

S. *rit*
 դիդ
 զար - կը տը - ը - ը
 խոր,

A.

T. *rit*
 դիդ
 զար - կը տը - ը - ը
 խոր,

B.

S.
 զար - կը տը - ը - ը
 խոր, զար - կը տը - ը - ը

A.

T.
 զար - կը տը - ը - ը
 խոր, զար - կը տը - ը - ը

B.

17 *ff*

S.
 խոր, Եվ խու - ցե - ը դիդ 3

A.
 Եվ խու - ցե - ը

T.
 խոր,

B.

S. *meno f*
 լույ - սերն ա - դուտ: Եվ խու - ցե -

A.
 ըիդ լույ - սերն

T.
 - - - - -

B.
 - - - - -

S. *mf* *p*
 ըիդ լույ - սերն ա - դուտ:

A.
 - - - - -

T.
 - - - - -

B.
 - - - - -

18 *pp*
 խեղ - ճու - թյու - նդ՛ խա - վար ու

A. *pp*
 - - - - -

T. *pp*
 խեղ - ճու - թյու - նդ՛ խա - վար ու

B. *pp*
 - - - - -

(pp)

S. լոս, Ա - դոքք - - նե - ըրդ դառն ու ցա -

A. (pp)

T. լոս, Ա - դոքք - - նե - ըրդ դառն ու ցա -

B. (pp)

19

S. վոս, Չան... - գակ - նե - ըրդ գար - կը տը -

A. (pp)

T. վոս, Չան... - գակ - նե - ըրդ գար - կը տը -

B. (pp)

S. խոր, Եվ խու - ցե - ըրդ 3

A.

T. խոր, Եվ խու - ցե -

B.

S. լոյ - սերն ա - դոտ: Եվ խո - ցե -

A.

T. ըիդ լոյ - սերն

B.

S. ըիդ լոյ - սերն ա - դոտ:

A.

T.

B.

S. Լոյ - սերն ա - դոտ:

A.

T. Լոյ - սերն ա - դոտ:

B.

Tempo I
♩ = ♩.
ppp

21

S. *ppp*
Դու հը - պարտ չես,

A. *ppp*
e o l S o p r a n i

T. *ppp*
e o l S o p r a n i

B. *ppp*
Դու հը - պարտ չես,

S. *ppp*
Իմ հայ - ըն-նիք, Տղր -

A. *ppp*
e o l S o p r a n i

T. *ppp*
e o l S o p r a n i

B. *ppp*
Իմ հայ - ըն-նիք, Տղր -

S. *ppp*
տում ես դու և ի - մաս - տում. կի -

A. *ppp*
e o l S o p r a n i

T. *ppp*
e o l S o p r a n i

B. *ppp*
տում ես ³ դու և ի - մաս - տում. կի -

22

S. գում է քեզ մի հուր կը - նիք,
 A.
 T. գում է քեզ մի հուր կը - նիք,
 B.

S. Մի հը - մա - յող ու հին խոս - տում:
 A.
 T. Մի հը - մա - յող ու հին խոս - տում:
 B.

S. Մի հին խոս - տում: Հին խոս - տում
 A.
 T. Մի հին խոս - տում: Հին խոս - տում
 B.

S. Օ՛, հայ - րե - նիք դառն ու ա - նուշ...

A.

T. Օ՛, հայ - րե - նիք դառն ու ա - նուշ...

B.

1983

Դու հպարտ չես, իմ հայրենիք,
 Տրտում ես դու և իմաստուն.
 Կիզում է քեզ մի հուր կնիք,
 Մի հրմայող ու հին խոստում:

Եվ միթե այդ վշտիդ համար
 Չեմ սիրում քեզ, այսպես քնքուշ
 Եվ խոնարվում քեզ պես համատ,
 Օ, հայրենիք՝ դառն ու անուշ...

Չըզլացա խնդուն փառքիդ
 Անցյալ ու հին փառքով երբեք.-
 Միրեցի հեզ, անքեն հոգիդ.
 Եվ երգերդ մեղմ ու բեկբեկ,

Խեղճությունդ՝ խավար ու լուռ,
 Աղոթքներդ՝ դառն ու ցավոտ,
 Զանգակներիդ զարկը տրխուր,
 Եվ խողերիդ լույսերն աղոտ...

«Երկիր Նաիրի»
 1915 թ.

ԵՐԿԻՐ ՆԱԻՐԻ, ԵՐԱՉ ՀԵՌԱՎՈՐ

1 *Molto cantabile*

S. *p* Եր - կիր նա - ի - ըի. ե - թա՛գ հե - նա - վոր, ³

A. *p*

T. *p* Եր - կիր նա - ի - ըի. ե - թա՛գ հե - նա - վոր,

B. *p*

S. Զը - նած ես քըն - քուչ քա - գու - հու նը - ման,

A.

T. Զը - նած ես քըն - քուչ քա - գու - հու նը - ման,

B.

2 *poco cresc.* *dim.*

S. Մի՞ - թե ես պի - տի եր - գեմ քեզ օ -

A.

T. Մի՞ - թե ես պի - տի եր - գեմ քեզ

B.

poco rit. *a tempo*

S. *րոր,* Եվ ար - քա - յա - -

A.

T. Եվ ար - քա - յա - -

B.

S. կան ղը - նեմ գե - րեզ - ման:

A.

T. կան գե - րեզ - ման:

B.

3

S. Մի° - քե ես պի - տի եր - գեմ քեզ օ -

A.

T. Մի° - քե ես պի - տի եր - գեմ քեզ

B.

S. *ppp*, եվ առ - քա - յա -

A.

T. եվ առ - քա - յա -

B.

S. կան ղը - նեմ գե - ղեզ - ման:

A.

T. գե - ղեզ - ման:

B. *subito, mf* եվ -

4 poco agitato

S.

A.

T. մի° - թե, մի° - թե սիր - տըս ա - վեր - ված

B.

S. _____

A. _____

T. *ա - վե - րակ - նե - րիդ լոկ պի - տի պար -*

B. _____

S. _____ *pp* 5 _____

A. _____ *pp* _____

T. *զեմ,* _____ *փայ - փա -*

B. _____ _____

Քո տեղ փայ - փա -

S. _____ *poco rit.* _____

A. _____

T. *յեմ* _____ *ըստ - վե - ըրդ մե -*

B. _____

յեմ ըստ - վե - ըրդ մե -

S. *nած,*

A.

T. *nած, մն - նած*

B. *nած, մն - նած*

6 *p*

S. *Քն սուրբ խոս - քի տեղ իմ լա - ցը լը -*

A. *Քն սուրբ խոս - քի տեղ*

T. *խոս - քի տեղ*

B. *խոս - քի տեղ*

S. Solo *Soprano solo p*

S. *սեմ, իմ լա - ցը - լը - սեմ...*

A. *լա - ցը - լը - սեմ...*

T. *լա - ցը - լը - սեմ...*

B. *լա - ցը - լը - սեմ...*

S. Solo 7

Կիր Նա - ի - թի՛, ե - թա՛գ հե - ռա -

Ռեգային *pp*

pp

pp

pp

S.
A.
T.
B.

S. Solo

վոր, ³ Բը - ճած ես քըն - քուշ քա - գու

S.
A.
T.
B.

S. Solo 8

հու նը - ման, Մի° - քե

S. Մի° - քե

A.

T. Մի° - քե

B.

S. Solo *poco rit.*

ես պի - տի եր - գեմ քեզ օ - ըրր,

poco rit.

S. *poco rit.*

ես պի - տի եր - գեմ քեզ օ - ըրր,

A.

T. *poco rit.*

ես պի - տի եր - գեմ քեզ օ - ըրր,

B.

S. Solo

Եվ ար - քա - յա - կան դը - նեմ գե - րեզ

S. Եվ ար - քա - յա - կան դը - նեմ գե - րեզ

A. Եվ ար - քա - յա - կան դը - նեմ գե - րեզ

T. Եվ ար - քա - յա - կան դը - նեմ գե - րեզ

B. Եվ ար - քա - յա - կան դը - նեմ գե - րեզ

S. Solo

ման, Մի° - քն ես պի - տի եր -

S. ման, Մի° - քն ես պի - տի եր -

A. ման, Մի° - քն ես պի - տի եր -

T. ման, Մի° - քն ես պի - տի եր -

B. ման, Մի° - քն ես պի - տի եր -

S. Solo *poco rubato*

գեւ քեզ օ - թոր,

S. գեւ քեզ

A. գեւ քեզ

T. գեւ քեզ

B. գեւ քեզ

S. Solo *mp poco rit.*

Եվ ար - քա - յա - կան ղը - նեմ գե - րեզ -

S. Եվ ար - քա - յա - կան ղը - նեմ...

A. Եվ ար - քա - յա - կան ղը - նեմ...

T. Եվ ար - քա - յա - կան ղը - նեմ...

B. Եվ ար - քա - յա - կան ղը - նեմ...

S. Solo 10 >

մամ... եր - կիր

U...

U...

U...

U...

S. Solo

Նա - - ի - - թի...

U...

U...

U...

U...

Երկիր Նաիրի, երազ հեռավոր,
Քնած ես քնքուշ թագուհու նըման.
Միթե ես պիտի երգեմ քեզ օրոր
Եվ արքայական դնեմ գերեզման:
Եվ միթե, սիրտըս ավերված
Ավերակներիդ լոկ պիտի պարզեմ,
Քո տեղ փայփայեմ ըստվերդ մեռած,
Քո սուրբ խոսքի տեղ իմ լացը լըսեմ...

Անտիպ էջեր
1961 թ. 2 հատորում
(«Երկիր Նաիրի» շարք 1956)

ՈՐՊԵՍ ԼԵՌՆ Է ՄԵՐ ՊԱՅԾԱՌ

Maestoso

S.				
	1.Որ - պես լեռն է 2.Բա - բե - լոռն է 3.Բար - բա - բոս - ներ 4.Որ - պես փյու - ճիկ,	մեր պայ - ծառ ե - դել մեր գուր կը - գան կը - բա - կից	տե - սել հա - զար ա - խո - յա - նը՝ ու կանց - նեն ան - կել - նես, կել - նես	ձյուն, տե՛ս, հետ. նոր
A.				
T.				
	1.Որ - պես լեռն է 2.Բա բե - լոռն է 3.Բար - բա - բոս - ներ 4.Որ - պես փյու - ճիկ,	մեր պայ - ծառ ե - դել մեր գուր կը - գան կը - բա - կից	տե - սել հա - զար ա - խո - յա - նը՝ ու կանց - նեն ան - կել - նես, կել - նես	ձյուն, տե՛ս, հետ. նոր
B.				

S.				
	Այն - պես նոր չեն Ան - հետ կո - բել, Ար - բա - յա - կան Գե - դեց - կու - թյամբ	մեզ հա - մար ան - ցել է, խոս - քը մեր ու փառ - քով	դավ ու դառ - նու - չար մը - շու - շի կը - մը - նա հա - վառ ու լու - սա -	թյուն: պես: վետ: վոր:
A.				
T.				
	Այն - պես նոր չեն Ան - հետ կո - բել, Ար - բա - յա - կան Գե - դեց - կու - թյամբ	մեզ հա - մար ան - ցել է, խոս - քը մեր ու փառ - քով	դավ ու դառ - նու - չար մը - շու - շի կը - մը - նա հա - վառ ու լու - սա -	թյուն: պես: վետ: վոր:
B.				

S.

Գեր-ված ենք մենք, ո՛չ ըստ - թուկ գեր-ված մի ար - ծիվ.
 Ա - սո - րիքն է ե - դել մեր թըշ - նա - մին, ա - հա',
 Ե - գիպ - տա - կան բուր - գե - թը փո - շի կը - դառ - նան,
 Ա - թի - ա - ցի՛ր, սիրտ իմ, ե՛լ հա - վա - տով տո - կուն,

A.

T.

B.

S.

Չա - թու - թյան դեմ վեհ - սիրտ միշտ, վա - տի դեմ ազ - նիվ:
 Դաշտ է տե - ղը և չը - կա քար քա - թի վը - թա:
 Ա - թե - վի պես, եր - կիր իմ, կը - վառ - վես վառ - ման:
 Կանգ - նի՛ր հը - պարտ, որ - պես լույս լեռն է մեր կան - գուն:

A.

T.

B.

վերջի համար

Որպես լեռն է մեր պայծառ տեսել հազար ձյուն,
Այնպես նոր չեն մեզ համար դավ ու դառնություն:
Ամրակոտ է մեր հոգին – դարերի զավակ՝
Շատ է տեսել մեր սիրտը ավեր ու կրակ:

Բարեկուն է եղել մեր ախոյանը, տես –
Անհետ կորել, անցել է, չար մշուշի պես:
Ասորիքն է եղել մեր թշնամին – ահա
Դաշտ է տեղը և չըկա քար քարի վրա:

Բարբարոսներ շատ կան ու կանցնեն անհետ,
Արքայական խոսքը մեր կրմնա հավետ:
Եգպտական բուրգերը փոշի կդառնան:
Արևի պես, երկիր իմ, կըվառվես վառման:

Որպես փյունիկ, կրակից կելնես, կելնես նոր
Գեղեցկությամբ ու փառքով վառ ու լուսավոր:
Արիացիր սիրտ իմ, ել հավատով տկուն,
Կանգնիր հպարտ, որպես լեռն է մեր կանգուն:

ԴՐԵՔ ՍԻՐՏԸՍ ԴԱՐԱՎՈՐ

Largo, Pesante, Doloroso

S.

1. Դը - ընք սիր - տըս դա - ըա - վոր
 2. Նը - վազ - մե - ըով պարզ ու մուրթ
 3. Ոս - կե թե - վեր ու - մեր նա,

A.

T.

1. Դը - ընք սիր - տըս դա - ըա - վոր
 2. Նը - վազ - մե - ըով պարզ ու մուրթ
 3. Ոս - կե թե - վեր ու - մեր նա,

B.

S.

Հա - ըա - զատ օր - - - ըան.
 Գըզ - վե - ցեք մը - - - ըան,
 Ու - մեր բո - ցեր բորբ.

A.

T.

Հա - ըա - զատ օր - - - ըան.
 Գըզ - վե - ցեք մը - - - ըան,
 Ու - մեր բո - ցեր բորբ.

B.

S. O - ըո - ըն - ցեք վի - ըա - վոր
 Հայ - ըն - նա - կան եր - գով սուրբ
 Ար - յու - նա - ներկ է հի - մա,

A.

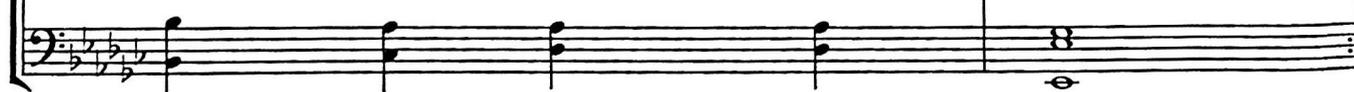
T. O - ըո - ըն - ցեք վի - ըա - վոր
 Հայ - ըն - նա - կան եր - գով սուրբ
 Ար - յու - նա - ներկ է հի - մա,

B.

S. Միր - տըս նա - իր - յան:
 Մը - գա - ցեք վը - ըան:
 Ու - երկ - թիս պես՝ որբ:

A.

T. Միր - տըս նա - իր - յան:
 Մը - գա - ցեք վը - ըան:
 Ու - երկ - թիս պես՝ որբ:

B.

Դրեք սիրտը դարավոր
 Հազար օրան,
Օրորեցեք վիրավոր
 Սիրտը նահրյան...
Նվազներով պարզ ու նուրբ
 Գգվեցեք նրան,
Հայրենական երգով սուրբ
 Սըգացեք վրան...
Ոսկե թևեր ուներ նա,
 Ուներ բոցեր բորբ,
Արյունաներկ է հիմա
 Ու երկրիս պես որբ:
Դրեք սիրտը դարավոր
 Հարազատ օրան,
Օրորեցեք վիրավոր
 Սիրտը նահրյան...

1961, 2 հատոր
(«Երկիր Նահրի» շարք 1956)

...ՏԱՐԵՔ ԻՆՉ ՀԵՌՈՒ ՄԵՐ ԳԱՆՁԱՆ

Andante mosso

1 *p* *mesto*

S. Երբ կը - հոգ - ցեմ, տա - րեք ինձ

A.

T. Երբ կը - հոգ - ցեմ, տա - րեք ինձ

B.

cantabile

S. հե - ռու մեր Գան - ձան, մեր Գան -

A. (*p*)

T. (*p*) Գան - ձան, մեր Գան -

B. (*p*)

2 *mp* *dolce*

S. ձան, Եվ կը - դառ - նան օ - րերն

A.

T. ձան, Եվ կը - դառ - նան օ - րերն

B.

pp poco allargando *agitato*

S. այն, որ ան - դարձ ան - ցան:

A. որ ան - ցան:

T. որ ան - ցան:

B.

3 *a tempo*
mf

S. Այն - տեղ հան - գիստ կը - նըն - ջեմ

A. Այն - տեղ հան - գիստ կը - նըն - ջեմ

T. Այն - տեղ հան - գիստ կը - նըն - ջեմ

B. նըն - ջեմ

4 *f*

S. մե - ռած իմ մոր հետ, Ու ե -

A. մե - ռած իմ մոր հետ, Ու ե -

T. մե - ռած իմ մոր հետ, Ու ե -

B. մե - ռած իմ մոր հետ, Ու ե -

S. *րա - գըս կը - լի - ցի*

A.

T. *րա - գըս կը - լի - ցի*

B.

5

S. *դյու - թա - կան հա - - վետ:*

A.

T. *դյու - թա - կան հա - - վետ:*

B.

S. *Դյու - թա - կան հա - - - վետ:*

A.

T. *Դյու - թա - կան հա - - - վետ:*

B.

6 *mp*

S. *mp*
Եվ քը - նում այդ ծանր ու խոր

A. *mp*

T. *mp*
Եվ քը - նում ծանր ու խոր

B.

S. *cresc.*
Կը - լը - սեմ ես միշտ, Կը - լը - սեմ

A.

T. *cresc.*
Կը - լը - սեմ ես միշտ, Կը - լը - սեմ

B.

7 *sub. mf dolce*

S. *sub. mf dolce*
միշտ Մըշ - տա - թա - խիծ մի օր -

A.

T. *sub. mf dolce*
միշտ Մըշ - տա - թա - խիծ մի օր -

B.

S. *mp* հայ - րե - ցի մի վիշտ:

A.

T. *mp* հայ - րե - ցի մի վիշտ:

B.

8 *sub. pp*

S. Եվ ե - րե դուք գաք մի օր

A.

T. Եվ ե - րե դուք գաք մի օր

B.

9 *f*

S. այ - ցի իմ շիր - մից, կը - ժույ -

A.

T. այ - ցի իմ շիր - մից, կը - ժույ -

B.

S. տա ձեզ իմ սրբ - սից

A.

T. տա ձեզ իմ սրբ - սից

B.

10

S. բաց - ված վար - ղե - - - - - Գի՜ն:

A.

T. բաց - ված վար - ղե - - - - - Գի՜ն:

B.

S. բաց - ված վար - ղե - - - - - Գի՜ն:

A.

T. բաց - ված վար - ղե - - - - - Գի՜ն:

B.

11

S. երբ կը - հոգ - ցեմ, տա - րեք
 A. տա - րեք
 T. երբ կը - հոգ - ցեմ
 B.

12

S. ինձ հե - ու մեր Գան -
 A. ինձ հե - ու մեր Գան -
 T. տա - րեք ինձ հե - ու մեր Գան -
 B.

poco allargando

ff

ppp

S. ձան. Մեր Գան - ձան:
 A. ձան. Մեր Գան - ձան:
 T. ձան. Մեր Գան - ձան:
 B. ձան. Մեր Գան - ձան:
ff *ppp*

~ 3' 20"

1983

Երբ կը հոգնեմ, տարեք ինձ հեռու մեր Գանձան,
Եվ կը դառնան օրերն այն, որ անդարձ անցան:

Այնտեղ հանգիստ կը ննջեմ մեռած իմ մոր հետ,
Ու երագըս կը լինի դյութական հավետ:

Եվ քնում այդ ծանր ու խոր կը լսեմ ես միշտ
Մշտաթախիժ մի օրոր՝ հայրենի մի վիշտ:

Եվ եթե դուք գաք մի օր այցի իմ շիրմին,
Կը ժպտա ձեզ իմ սրտից բուսած վարդենին:

«Նորք» հանդես
1922 թ.

ԿԱՐԾԵԱ ԹԵ ԴԱՐՁԵԼ ԵՄ ԵՍ ՏՈՒՆ

Andantino un poco sostenuto

dolce 1

p <

S. *Uար* - ծես թե դար - ձել եմ ես

A. *Uար* - ծես թե դար - ձել եմ ես

T. ta cet

B. ta cet

S. *pp* *p*

AI տուն, քո -

S. լորն ա - ուղ - վանն է կըր -

AI

S. կին. ցո -

AI

2

S. - ռից դու հին տե - ղը ցըս -

AI

S.
 A I
 սում, շար - .

S.
 A I
 - ժում ես ի - լի - - կը մեր

S.
 A I
 հին, ի - -
pp

S.
 - լի - կը մեր հին: *(p)* Soprani
 Սա -

S.
 A I
 մում ու հե - քիաք ես ա - սում,
 Sopr.
 Alti
 Սա -

S.
 մում ես ան - վերջ ու ա -
 A.

S. *rit.* սի

A.

4

S. ըստ էմ, սի - ըստ էմ սարգ - կա քո լե -

A.

S. զուհ, (p) ձեռ -

A. (p)

5

S. - նե - ըրդ. ձեռ - նե - ըրդ մաշ - ված ու բա -

A.

S. *pp*
 A. *pp*
 T. *pp*
 B.

րակ: Նա-

S. *p*
 A.
 T.
 B.

յում են, նա - յում են, մին -
 յում են, նա - յում են, մին -

S. *p*
 A.
 T.
 B.

-չև որ ան - գոր զը -
 -չև որ ան - գոր զը -

S. *mf* **3** *f* *p* *pp*

լու - խըս ծըն - կիդ է թեք - վում... թեք -

A.

T. լու - խըս ծըն - կիդ է թեք - վում...

S. *ppp* *(ppp)*

վում... թեք - վում... նո -

A.

7 **3** *pp* *cresc. poco a poco* *mp*

րից ես մա - նուկ եմ այս -

A. *pp* *cresc.* մա - նուկ եմ այս -

T. *mp* այս -

7

S. *op,* *նո -*

A. *op,* *(mp)* *նո -*

T. *op,* *նո -*

B. *B. I (Barit.) mp* *նո -*

3 3

S. *րից ես նա - նուկ եմ այս -*

A. *եւ* *եմ* *այս -*

T. *րից նա - նուկ այս -*

B. *(B.I)* *րից նա - նուկ այս -*

7

S. *op,* *f* *դո -*

A. *f* *դո -*

T. *op,* *f* *դո -*

B. *(B.I)* *f* *դո -*

B. II

85 5

S. *ra-huun t un - rihg, qn - ra-huun t un - rihg, qn -*

A. *ra-huun t un - rihg, qn - ra-huun t un - rihg, qn -*

T. *ra-huun t un - rihg, qn - ra-huun t un - rihg, qn -*

B. *ra-huun t un - rihg, qn - ra-huun t un - rihg, qn -*

3 *ff* 7

S. *ra-huun t, qn - ra-huun t, qn -*

A. *ra-huun t, qn - ra-huun t*

T. *ra-huun t, qn - ra-huun t*

B. *ra-huun t, qn - ra-huun t*

6

S. *ra-huun t*

A. *qn - ra-huun t*

T. *qn - ra-huun t*

B. *qn - ra-huun t*

5

S. *hū hn - qnū,* *hū hn -*

A.

T. *hū hn - qnū,* *hū hn -*

B.

9

S. *qnū:*

A.

T. *qnū:*

B.

Meno mosso

pp 9

S. *U - rē - vū hūnq - zūn t hūn -*

A.

T.

B.

5 5

S. վում, գե - տից բարձ - րա - նում է մը - շուշ, հե -

A. A. I, II

T. *pp* հե -

9 9

S. քա - թղ ան - վերջ օ - - լո -

A.

T. քա - թղ ան - վերջ օ - - լո -

9 6 9

S. րում, ի - լի - կող խո -

A. (b) #

T. րում, խո -

9 6

S. unuf t w - Guf2... U -

A.

T. unuf t w - Guf2...

10 12/8

S. Guf2... U - Guf2...

A. *pp* U -

T. *pp* U -

B. *pp*

(*pp*)

S. U - Guf2...

A. Guf2...

T. Guf2...

B.

Կարծես թե դարձել եմ ես տուն,
Բոլորն առաջվանն է կրկին.
Նորից դու հին տեղը նստում,
Շարժում ես իլիկը մեր հին.
Մանում ու հեքիաթ ես ասում,
Մանում ես անվերջ ու արագ, -
Սիրում եմ պարզկա քո լեզուն,
Ձեռներդ մաշված ու բարակ:
Նայում եմ, մինչև որ անգոր
Գլուխքս ծնկիդ է թեքվում.
Նորից ես մանուկ եմ այսօր,
Դրախտ է նորից իմ հոգում:
Արևը հանգչում է հեռվում,
Գետից բարձրանում է մշուշ,
Հեքիաթդ անվերջ օրորում,
Իլիկդ խոսում է անուշ...

«Երկիր Նաիրի»
1915 թ.

ԹԱՓԱՆՈՒՄ ԵՄ ՈՒ ԵՐԳՈՒՄ

Allegretto. Quasi allegro moderato

1

S. *f*
Թափա - ռում եմ և եր - գում, աշ - խար - հը՝

A. *f*

T. *f*
Թափա - ռում եմ և եր - գում, աշ - խար - հը՝

B. *f*

S. մեծ, սիր - տըս՝ լայն, քո ցը -

A.

T. մեծ, սիր - տըս՝ լայն, քո ցը -

B.

2

S. նորքն է ինձ գըր - կում, քո ցը - նորքն է ինձ գըր - կում,

A.

T. նորքն է ինձ գըր - կում, քո ցը - նորքն է ինձ գըր - կում,

B.

S.
 Ու - կե - ղե՛ն ու ղյու - թա - կան Ու - կե - ղե՛ն ու ղյու - թա -

A.

T.
 Ու - կե - ղե՛ն ու ղյու - թա - կան Ու - կե - ղե՛ն ու ղյու - թա -

B.

3

S.
 կան Ու - կե - ղե՛ն ու ղյու - թա կան ղյու - թա կան ղյու - թա - կան:

A.

T.
 կան Ու - կե - ղե՛ն ու ղյու - թա կան ղյու - թա կան ղյու - թա կան:

B.

S. Solo 4 poco rubato *mf*
 Հե - նա - ծա - վալ ղաշ - տե - թում, Մո - ռաց - ված ու մե - ճա -

S. Solo
 վոր, Մո - ռա - ցել եմ ես հեռ - վում Աղ - մուկ - նե - թը հե - ռա - վոր:

S. Solo 5
 Լուռ մըս - տում եմ առ - վի մոտ, Ա - մուշ հե - քիսք

S. Solo
 եմ լը - սում, Ե - թե - կո և ա - ռա - վում

S. Solo

խա - դադ սրբ - տով ե - ռա - գում, ե - ռա - գում:

S. Solo

agitato

6 **Tempo I**

Թա - փա - ռում եմ և եր - գում,
 Թա - փա - ռում եմ և եր - գում,
 Թա - փա - ռում եմ և եր - գում,
 Թա - փա - ռում եմ և եր - գում,

S. Solo

Ա₂ - խար - հը՝ մեծ, սիր - տըս՝ լայն,
 Ա₂ - խար - հը՝ մեծ, լայն,
 Ա₂ - խար - հը՝ մեծ, լայն,
 Ա₂ - խար - հը՝ մեծ, լայն,

S. Solo

Քո ցը -

S. Սիր - տըս լայն

A.

T. Սիր - տըս լայն

B. լայն

S. Solo

7

նորքն է ինձ գրր - կում, Քո ցը - նորքն է ինձ գրր - կում,

A. Քո ցը-նորքն է գրր - կում, Քո ցը-նորքն է ինձ գրր - կում,

S. Solo

Ոս - կե ղեն ու ղյու - թա կան, Ոս - կե - ղեն ու

S. Ոս - կե ղեն ու ղյու - թա կան, Ոս - կե - ղեն ու

A.

T. Ոս - կե ղեն ու ղյու - թա կան, Ոս - կե - ղեն ու

B.

S. Solo

դյու - քա - կան:

դյու - քա - կան:

դյու - քա - կան:

S. Solo **8** Poco sostenuto

p
Գի - շերն իր ծովն է փը - ռում,

p
Գի - շերն իր ծովն է փը - ռում,

S. Solo

Ար - շա-լույսն՝ իր ծի - րա - ցին, Եվ իմ հո - գում և հեռ -

Ար - շա-լույսն՝ իր ծի - րա - ցին, Եվ իմ հո - գում և հեռ -

S. Solo

վում Զո ցը - նորքն է ան - մար - մին:
 վում Զո ցը - նորքն է ան - մար - մին:
 վում Զո ցը - նորքն է ան - մար - մին:

S. Solo **9** *Poco agitato* *mf*

Զո հն - քիաթն են պար - զել են
pp ...են են
pp ...քիաթն են
pp ...հն... են
pp Զո...

S. Solo

Այս աշ - խար - հի հն - քիա - թում
 աշ - խար - հի հն - քիա - թում
 Այս աշ - խար - հի հն - քիա - թում

S. Solo **10**

Եվ ա - դո թել ան - վերջ թեզ,

pizz.

S. Solo

Եր - կըր - պա - գել իմ սըր - տում, իմ սըր - տում:

S. Solo **11**

Թա - փա - ռում եմ և եր - գում,

Թա - փա - ռում եմ և եր - գում,

f

Ա₂ - խար - հը՝ մե՛ծ, սիր - տըս՝ լա՛յն,

Ա₂ - խար - հը՝ մե՛ծ, սիր - տըս՝ լա՛յն,

7

S. Solo

12

Lայն...

S. Բո ցը - նորքն է ինձ գրը - կում

A.

T. Բո ցը - նորքն է ինձ գրը - կում

B.

S. Բո ցը - նորքն է ինձ գրը - կում Ու - կե ղեն ու դյու - քա -

A.

T. Բո ցը - նորքն է ինձ գրը - կում Ու - կե ղեն ու դյու - քա -

B.

S. Solo

f
քա-վա-

S. կան Ու-կե- ղեն ու դյու - քա կան, դյու - քա-կան:

A.

T. կան Ու-կե- ղեն ու դյու - քա կան, դյու - քա-կան:

B.

S. Solo

13

S. *U...*
 A. *U...*
 T. *Թա- փա - ռում են... և եր - գում...*
 B. *Թա- փա - ռում են... և եր - գում...*

Լուսն ան և եր - գում... Թա-փա -
 թա-փա-ռում են...

S. Solo

S. *U...*
 A. *U...*
 T. *Թա-փա - ռում են... և եր - գում...*
 B. *Թա-փա - ռում են... և եր - գում...*

Լուսն ան և եր - գում... Աշ - խար-հը
 և եր - գում...

S. Solo

մե՛ծ, սիր - տըս՝ լա՛յն, լա՛յն, սիր - տըս՝
մե՛ծ, լա՛յն, լա՛յն, սիր - տըս՝
մե՛ծ, լա՛յն, լա՛յն, սիր - տըս՝

S. Solo

Lայն:
Lայն:
Lայն:
Lայն:
Lայն:

Թափառում եմ և երգում,
Աշխարհը՝ մեծ, սիրտը՝ լայն,
Քո ցնորքն է ինձ գրկում, –
Ոսկեղեն ու դյութական:

Հեռաձավալ դաշտերում
Մոռացված ու մենավոր,
Մոռացել եմ ես հեռվում
Աղմուկները հեռավոր:

Լուռ նստում եմ առվի մոտ,
Անուշ հեքաթ եմ լսում,
Երեկո և առավոտ
Խաղաղ սրտով երագում:

Գիշերն իր ծովն է փռում,
Արշալույսին՝ իր ծիրանին,
Եվ իմ հոգում և հեռվում
Քո ցնորքն է անմարմին:

Քո հեքիաթն եմ պարզել ես
Այս աշխարհի հեքիաթում
Եվ աղոթել անվերջ քեզ,
Երկրպագել իմ սրտում:

ՄԱՅՐԸՍ ՈՒՆԵՐ

Andante sostenuto

1 *mp*

S. *mp*

A. *mp* U...

T. *mp* U...

B. *mp*

2 *p poco crescendo* 3

poco rit.

A. Solo

4

Մայ - րըս ու - ներ ձեռ - ներ բա - րակ

A. U...

A. Solo

Մո - ճե մատ - ներ եր - կար ու նուրբ,

A. U... A. II

A. Solo

5

Մեղմ աչ - քե - թում գրգ - վող կը - բակ

A. (II)

A. Solo

Այն պես բա - ռի և այն - պես նուրբ,

A. (II)

A. Solo

6

Այն պես բա - ռի և այն - պես նուրբ:

A.

7 *p* *poco cresc.*

S. U...
A. *p*
T. *p* U...
B. *p*

S.
A.
T.
B.

A. Solo 8 *mf*

Աշ - խա - տա - վոր, ան - դուլ ու ժիդ
(Ռնգ.)
S. U... (Ռնգ.)
A. U...

A. Solo

Պա - հեղ էր նա հո - զին զը - վարդ,

S. Ա...

A. Ա...

A. Solo

9

Միր - տը բըն - բուշ սի - բով արբ - շիռ,

S. Ա...

A. Միր - տը բըն - բուշ սի - բով...

T. Ա...

B.

A. Solo

Ար ցունքն ա - ռատ ու Ա - ա - դարտ.

S. Ա...

A.

T. Ա...

B.

A. Solo

10

Ար - ցունքն ա - ռատ ու ան - ա -

A. Solo

11

դարտ:
mf

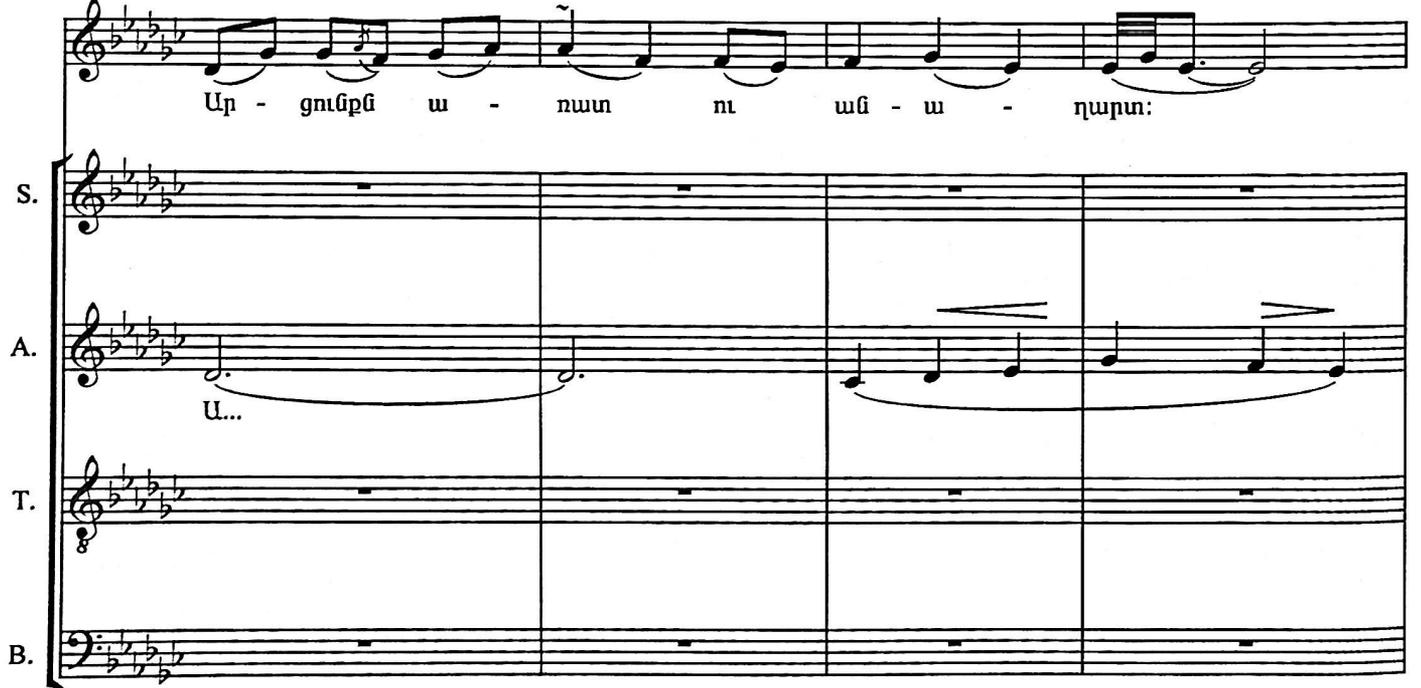
S.

A.

T.

B.

A. Solo

Ար - ցունքն ա - ռատ ու ան - ա - դարտ:

S.

A.

T.

B.

12 *dolcissimo*

S. *mp*
 եր - գեր ու - ներ պարզ - միտ, բայց ջեռ,
 A. *mp*
 T. *mp*
 եր - գեր ու - ներ պարզ - միտ, բայց ջեռ,
 B. *mp*

S.
 խոսք ու հե - քիաթ հա - զար ու բյուր.
 A.
 T. *8*
 խոսք ու հե - քիաթ հա - զար ու բյուր.
 B.

13 *poco agitato*

S.
 եր - գեր ու - ներ ջեռ,
 A. *cantabile*
 եր - գեր ու - ներ պարզ - միտ, բայց ջեռ,
 T. *cantabile*
 եր - գեր ու - ներ պարզ - միտ, բայց ջեռ,
 B.

poco ritard.

S. *խոսք* *ու* *հն* - *քիաք* *հա* - *զար* *ու*

A.

T. *խոսք* *ու* *հն* - *քիաք* *հա* - *զար* *ու*

B.

14

S. *բյուր.* *խոսք* *ու* *հն* - *քիաք* *հա* -

A.

T. *հն* - *քիաք* *հա* -

B.

S. *զար* *ու* *բյուր...* *Յա* - *մա* -

A.

T. *զար* *ու* *բյուր...* *Յա* - *մա* -

B.

S. քել էս, ա - նուշ աղ - բյուր...

A.

T. քել էս, ա - նուշ աղ - բյուր...

B.

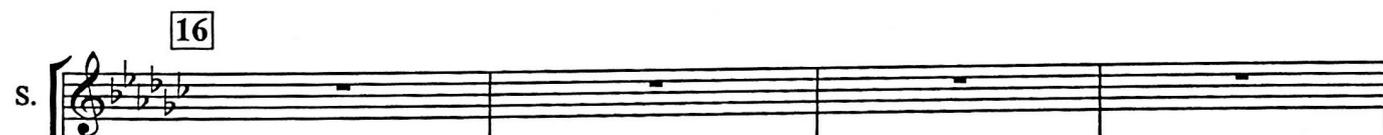
A. Solo 15

 խոսք ու հե - քիաթ հա - զար ու բյուր.

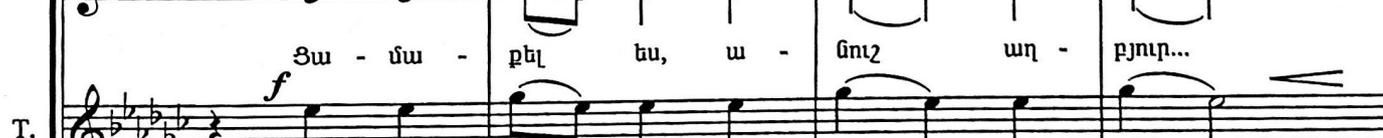
A. Solo Յա - մա - քել էս, ա - նուշ աղ - բյուր...

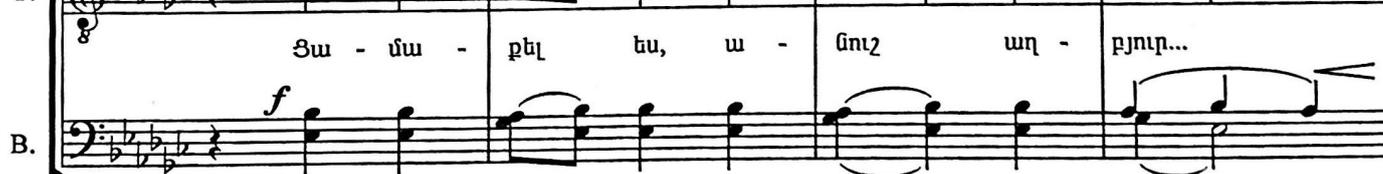
A. Յա - մա - քել էս... աղ - բյուր...

16

S.

A. Յա - մա - քել էս, ա - նուշ աղ - բյուր...

T. Յա - մա - քել էս, ա - նուշ աղ - բյուր...

B.

17 *f*

S. *f* *u...*

A. *f* *u...*

T. *f* *u...*

B. *f*

This system contains measures 17 through 20. It features four vocal staves: Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), and Bass (B.). The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat), and the time signature is 4/4. Measure 17 is marked with a forte (*f*) dynamic and includes the vocalization "u...". The vocal lines consist of quarter and eighth notes, often beamed together. The bass line provides harmonic support with chords and single notes. Slurs are used to group notes across measures, and breath marks (v) are present in the vocal parts.

18 *f*

S. *f*

A. *f*

T. *f*

B. *f*

This system contains measures 21 through 24. It features the same four vocal staves. Measure 21 is marked with a forte (*f*) dynamic. The vocal lines continue with quarter and eighth notes, often beamed together. The bass line provides harmonic support with chords and single notes. Slurs are used to group notes across measures, and breath marks (v) are present in the vocal parts.

S.

A.

T.

B.

This system contains measures 25 through 28. It features the same four vocal staves. The vocal lines continue with quarter and eighth notes, often beamed together. The bass line provides harmonic support with chords and single notes. Slurs are used to group notes across measures, and breath marks (v) are present in the vocal parts.

A. Solo

19

p

Մայ - րըս ու - ներ ձեռ -

S.

pp

A.

pp

T.

B.

A. Solo

ներ բա - րակ, Մո - նե մատ - ներ

A.

Մո - նե մատ - ներ

A. Solo

եր - կար ու նուրբ...

S.

pp

A.

T.

B.

S.

A. (Solo) Tutti

U...

T.

B.

A. Solo

U...

S.

A.

T.

B.

Մայրըս ուներ ձեռներ բարակ,
 Մոմե մատներ երկար ու նուրբ,
 Մեղմ աչքերում գգվող կրակ,
 Այնպես բարի և այնքան նուրբ.
 Աշխատավոր անդուլ ու ժիր
 Պահել էր նա հոգին զվարթ,
 Միրտը քնքուշ սիրով արբշիտ,
 Արցունքն առատ ու անաղարտ.
 Երգեր ուներ պարզմիտ, բայց ջեռ,
 Խոսք ու հեքիաթ հազար ու բյուր:

Ցամաքել ես, անուշ աղբյուր...

Սևագրություններ
 1961 թ. 2-րդ հատ.

ՎԱՐԴԵՐԸՆ ՀԻՄԱ ԿԱՐՄԻՐ

Allegro moderato

1 *f*

S. *f* Վար - դե-րըս հի - մա՛ կար - միր, Վար - դե - ըս կար-միր ու վար-

A. *f*

T. *f* Վար - դե-րըս հի - մա՛ կար - միր, Վար - դե - ըս կար-միր ու վար-

B. *f*

S. ման, Բաց - վել են բո - ցե Նա - ի - ըի երկ - ըում.

A.

T. ման, Բաց - վել են բո - ցե երկ - ըում.

B.

2

S. բաց - վել են, բաց - վել են բո - ցե Նա ի - ըի երկ-ըում.

A.

T. բաց - վել են, բաց - վել են բո - ցե երկ-ըում.

B.

3

S. Վար - դե - ռըս կար - միր ու վառ - ման

A.

T. *f* Վար - դե - ռըս հի - մա կար - միր, Վար - դե - ռըս կար - միր ու վառ - ման

B.

4

S. բաց - վել են բո - ցե

A.

T. բաց - վել են բաց - վել են բո - ցե Նա ի - թի երկ - թում.

B.

5 *f*

S. Եվ աղ - ջիկ - նե - թը Եվ աղ - ջիկ նե - թը ե - լել են

6

S. Եվ աղ - ջիկ - նե - թը ե - լել են գար - ման Պայ -

A.

S.
 ծառ դաշ - տե - ռը գար - նան պայ - ծառ դաշ - տե ռը

A.

7

S.
 եր - գե - ռով եր - գե - ռով

A.

8

S.
 եր - գե - ռով սի թում: աղ - ջիկ - նե - ռը...

A.

T.
 Եվ աղ - ջիկ - նե - ռը ե -

B.
 Եվ... ե -

S.
 գար - նան... Պայ - ծառ դաշ - տե - ռը

A.

T.
 լել են գար - նան Պայ - ծառ դաշ - տե - ռը

B.
 լել են...

S. _____

A. _____

T. եր - գե - թով սի - թուն: եր - գե - թով սի - թուն:

B. _____

9 *f*

S. Վար - դե - թըս հի - մա կար - միր,

A. _____

T. Վար - դե - թըս կար - միր

B. _____ կար - միր

10

S. Վար - դե - թըս կար-միր ու վառ-ման, բաց - վել են բաց - վել են

A. _____

T. Վար - դե - թըս կար - միր բաց - վել են բաց - վել են

B. Վար-դե-թըս կար - միր

S. բաց - վել են բո - ցե Նա - ի - ռի երկ - րում բո - ցե Նա - ի - ռի երկ - րում,

A.

T. բո - ցե բո - ցե

B.

11

S. Եվ աղ - ջիկ - նե - ռը ե - լել են գա - րում Պայ - ծառ դաշ - տե - ռը

A.

T. Եվ աղ - ջիկ - նե - ռը ե - լել են գա - րում Պայ - ծառ դաշ - տե - ռը

B.

S. եր - գե - ռով սի - րում:

A.

T. եր - գե - ռով սի - րում, եր - գե - ռով սի - րում:

B.

Poco meno mosso

12 (♩. = ♩) Soprano solo

S.

Բաց-վել ա բաղ - չա - նուն վար - ղը, ար-բել ա ղը - ռախ - տին

13 3 Soprani soli

S.

վար - ղը: Բաց-վել ա բաղ - չա - նուն վար - ղը,

S.

ար - բել ա ղը - ռախ - տին վար - ղը:

14 (recitanda)

T.B. *ppp*

վար - ղե - ռըս հի - մա կար - միր, վար - ղե - ռըս կար - միր ու վառ - ման...

15

S.

Բաց - վել ա բաղ - չա - նուն վար - ղը:

16 (recitanda)

T.B. *ppp*

Եվ իմ վեր-քե - ռը բաց-վում են նո-րից, Նա - ի - թի երկ-րի ծա-ղիկ - նե - թի պես

17 3 Soprani

S.

Ար - բել ա ղը - ռախ - տին վար - ղը

18 (recitando)

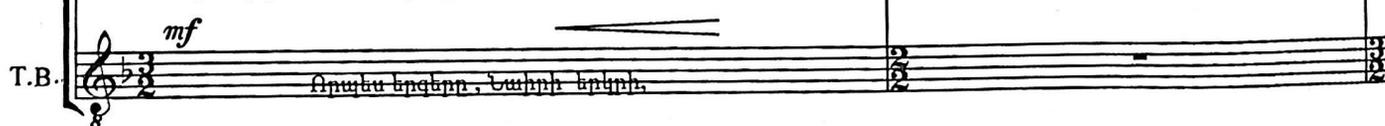
T.B. *mp*

Մյրսիմ են, փառսիմ, տղսիմ են ինձ...

19

S. A. *p* unis.

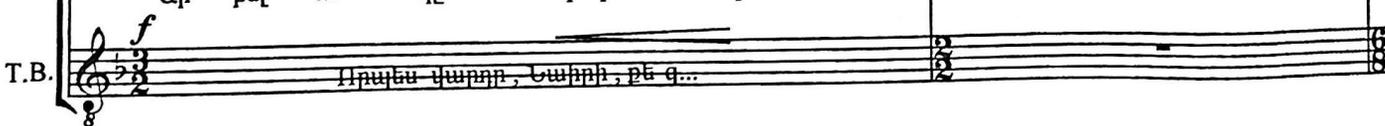
Բաց - վել ա բաղ - չա - նուն վար - ղը

T.B. *mf*

Արաես երգերը, Նահրի երկրի,

S. A. *p*

Ար - բել ա ղը - ռախ - տին վար - ղը:

T.B. *f*

Արաես վարդը, Նահրի, քե գ...

20 $\text{♩} = \text{♩}$
Soprano Solo

S. $\text{Վայ գյու- լում գյու- լում ջան$ $\text{Գյու- լում, գյու- լում, գյու- լում ջան...}$

21 *Andante cantabile e dolce*
p

S. $\text{Վար - դե-րըս հի- մա կար- միր,}$ $\text{Վար - դե - ըս կար միր ու վառ-}$

A. $\text{Վար - դեր կար - միր}$ Վար - դեր վառ-

T. $\text{Վար - դեր կար - միր}$ Վար - դեր վառ-

B.

22 *sub f piu mosso*

S. ման $\text{Բաց - վել են քո- ցե Նա - ի - թի երկ-րում:}$

A. ման

T. ման $\text{Բաց - վել են քո- ցե Նա - ի - թի երկ-րում:}$

B.

Meno mosso
Soprano Solo
mp

S. $\text{Վար - դե - ըս կար- միր ու վառ-ման:}$

A.

T. Վար - դե- ըս...

B.

Վարդերըս հիմա կարմիր,
Վարդերըս կարմիր ու վառման,
Բացվել են բոցե Նաիրի երկրում, -
Եվ աղջիկները ելել են գարնան
Պայծառ դաշտերը երգերով սիրուն...
Եվ իմ վերքերը բացվում են նորից՝
Նաիրի երկրի ծաղիկների պես՝
Այրվում են, վառվում, այրում են ինձ,
Որպես երգերը, Նաիրի երկիր,
Որպես վարդերը, Նաիրի, քեզ...

Սևագրություններ
1961 թ., 2 հատ.

ԻՄ ԵՐԿԻՆՔԸ ՀԻՍԱ ԲԱՅՎԱԾ Է

Allegretto. deggiero

1 *mf* $\text{♩} = \text{♩}$

S. *mf* $\text{♩} = \text{♩}$
 Իմ եր-կին - քը հի-մա բաց - ված է, Բաց-

A.
 Իմ եր-կին - քը Բաց - ված

T.
 Իմ եր-կին - քը հի-մա բաց - ված է, Բաց-

B.

S. $\text{♩} = \text{♩}$ $\text{♩} = \text{♩}$
 ված է հու - րե - քի ծո՛վ,

A.
 է

T.
 ված է ծո՛վ,

B.

2 $\text{♩} = \text{♩}$ *(mf)*

S. *(mf)*
 Իմ աչ-քե - քը հի-մա լոց -

A.
 հու - րե - քի ծո՛վ, *(mf)* Իմ աչ -

T.
 ծո՛վ, Իմ աչ-քե - քը հի-մա լոց -

B.

S. ված են, լոց - ված են, լոց -

A. քե - ռը լոց - ված

T. ված են, լոց - ված են, լոց -

B. ված են, լոց - ված են,

3

S. ված են զը վարք ու - կով, լոց - ված են զը - վարք ու -

A. են զը վարք ու - կով, լոց - ված են զը - վարք ու -

T. ված են ու - կով, լոց - ված են զը - վարք ու -

B. ված են ու - կով, լոց - ված են զը - վարք ու -

(♪ = ♪)

S. կով, լոց - ված են զը -

A. կով, լոց - ված են զը -

T. կով, լոց -

B. կով, լոց -

S. վարք nu - կով, nu - կով,

A.

T. ված եմ nu - կով,

B.

4

S. բաց - ված

A.

T. *mf* իմ եր - կին - քո հի - մա բաց - ված է բաց -

B. *mf*

S. է,

A.

T. ված է հու - րե - րի ծով

B.

S. *hnu - րե - րի ծոփ,* *hnu - րե - րի ծոփ,*

A.

T. *hnu - րե - րի ծոփ,*

B.

5 (♩ = ♪)

S. *իմ աչ - քե - րը հի - մա լոց վաժ Են, լոց - վաժ Են*

A. *իմ աչ - քո - րը լոց -*

T. *իմ աչ - քե - րը հի - մա լոց վաժ Են, լոց - վաժ Են լոց -*

B. *լոց - վաժ լոց -*

S.

A. *վաժ Են...* *mp nu - կով...*

T. *վաժ Են զը - վարթ nu - կով:*

B.

6 *mp*

S. *mp*
 Կար - կա - չում են գար - նան ջը - ըն - ըն,

A. *mp*

T. *p*
 Կար - կա - չում են Կար - կա - չում են

B. *p*

S. *p*
 եր - գում են բա - բակ բա - բակ

A. *p*

T. *p*
 եր - գում են

B. *p*

7

S. *p*
 հո - վեր, Ա - ըն - վոտ են գար - նան

A. *p*

T. *p*
 հո - վեր Ա - ըն - վոտ են

B. *p*

S. o - րն - րը, Թե - վեր ինձ, nu - կի թե- վեր...

A.

T. Թե - վեր ինձ, nu - կի թե- վեր...

B.

S. Թե - վեր ինձ, nu - կի թե- վեր... Ա...

A.

T. Թե - վեր ինձ, nu - կի թե- վեր...

B.

8

S. Ա...

A.

T. իմ եր - կին - քը հի - մա բաց ված է,

B.

9

S. *թե - վեր ինձ, nu - կի թե - վեր,*

A.

T. *թե - վեր ինձ, nu - կի թե - վեր,*

B.

S. *Թե - վեր ինձ, nu - կի թե - վեր,*

A.

T. *Թե - վեր ինձ, nu - կի թե - վեր,*

B.

S. *Թե - վեր ինձ, nu - կի թե - վեր,*

A.

T. *Թե - վեր ինձ, nu - կի թե - վեր,*

B.

Իմ երկինքը հիմա բացված է.
Բացված է հուրերի ծով,
Իմ աչքերը հիմա լցված են.
Լըցված են գվարդ ոսկով.
Կարկաչում են գարնան ջրերը,
Երգում են բարակ հովեր.
Արևոտ են գարնան օրերը,
Թներ ինձ, ոսկե թներ...

1961 թ.,
2-րդ. հատ.

ՏԵՍԱ ԵՐԱԶ ՄԻ ՎԱՌ

Andantino. Poco rubato

S. A. 1 (unis.)

Տե - սա ե - թազ մի վառ.

S. A.

Ոս - կի մի դուռ տե - սա,

S. A. *mp-mf* *(non dim.)*

Վը - թան փե - թուզ կա - մար.

S. A. *mp*

Սյու - նե - թը՝ հուր տե - սա:

S. 2 *pp*

Վը - թան փե - թուզ կա - մար

A. *pp*

Վը - թան փե - թուզ կա - մար

S.

Սյու - նե - թը՝ հուր տե - սա:

A.

Սյու - նե - թը՝ հուր տե - սա:

A.
Տե - սա ե - թագ մի վառ.

A.
Ոս - կի մի դուռ տե - սա,

A.
Վը - բան՝ փե - թո՛ւզ կա - մար,

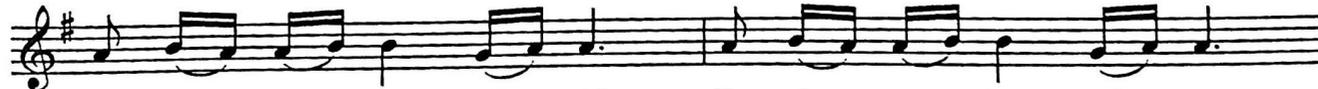
A.
Սյու - նե - թը՝ հուր՝ տե - սա:

S.
4 *pp*
Սյու - նե - թը՝ հուր՝ տե - սա:

A.
Սյու - նե - թը՝ հուր՝ տե - սա:

A.
5 Solo
Տե - սա ծաղ - կած այ - գիմ,

A.
Սո - սի սուրբ ծառ տե - սա.

A.
Մի հը - թեշ - տակ ան - գիմ Սո - սից պայ - ծառ տե - սա:

A. Solo 6

Մի հը - ընչ - տակ ան - գին
Մի հը - ընչ - տակ ան - գին
Մի հը - ընչ - տակ ան - գին

A. Solo

Մո - սից պայ - ծառ տե - սա:
Մո - սից պայ - ծառ տե - սա:
Մո - սից պայ - ծառ տե - սա:

A. Solo 7

Եր - կու բա - ժակ տե - սա,
Եր - կու բա - ժակ տե - սա,
Եր - - - կու
Եր - - - կու բա - ժակ
Եր - - - կու բա - ժակ

A. Solo

Ռս - կի գի - նին էր վառ.

S.

S.

Գի - - նին էր վառ.

A.

Գի - - նին էր վառ.

A.

A. Solo 8

էր - կու նի - զակ տե - սա, էր - կու աճ - զին գո - հար:

A. Solo 9

էր - կու նի - զակ տե - սա,

S.

էր - կու նի - զակ տե - սա,

A.

էր - կու նի - զակ տե - սա,

A. Solo

էր - կու աճ - զին գո - հար:

S.

էր - կու աճ - զին գո - հար:

A.

A. Solo

10

Սիր - տըս՝ խոց - ված տե - սա,

S. *mp*
Սիր - տըս՝ խոց - ված տե - սա,

A. *mp*

T. *mp*
Սիր - տըս՝ խոց - ված տե - սա,

B. *mp*

A. Solo

Վեր - քիս ար - յունն էր վառ.

S. *mp*
Վեր - քիս ար - յունն էր վառ.

A. *mp*

T. *mp*
Վեր - քիս ար - յունն էր վառ.

B. *mp*

A. Solo

ff
Դահ - ճիս՝ կանգ - նած տե - սա,
mf
Դահ - ճիս՝ կանգ - նած տե - սա,
Դահ - ճիս՝ կանգ - նած տե - սա,
Դահ - ճիս՝ կանգ - նած տե - սա,

A. Solo

Ա - սի՝ ա - թե - վըս առ...
Ա - սի՝ ա - թե - վըս առ...
ա - թե - վըս առ...

A. Solo 11

Դահ - ճիս՝ կանգ - նած տե - սա,

S. Դահ - ճիս՝ կանգ - նած տե - սա,

A. Դահ - ճիս՝ կանգ - նած տե - սա,

A. Solo

Ա - սի՝ ա - ըն - վըս առ...

S. Ա - սի՝ ա - ըն - վըս առ...

A. Ա - սի՝ ա - ըն - վըս առ...

A. Solo

Ա - սի՝ ա - ըն - վըս առ...

S. Ա - սի... առ...

A. Solo

Ա - սի՝ ա - ըն - վըս առ...

S. առ... *p*

A. առ... *p*

T. առ... *p*

B. առ... *p*

Տեսա երազ մի վառ.
Ոսկի մի դուռ տեսա,
Վըրան փերուզ կամար.
Սյուները՝ հուր տեսա:
Տեսա ծաղկած այգին,
Սոսի սուրբ ծառ տեսա.
Մի հրեշտակ անգին
Սոսից պայծառ տեսա:
Երկու բաժակ տեսա,
Երկու անգին գոհար:
Սիրտըս՝ խոցված տեսա,
Վերքիս արյունն էր վառ.
Դահիճս կանգնած տեսա
Ասի՝ արևըս առ...

Տրիտլեռ
1961 թ.,
I հատոր

ԴՈՒ ԳԱԼԻՍ ԵՍ ՄՈՒԹ ԳԻՇԵՐԱՊԱՀԻՆ

S. Solo **Sostenuto** 1 *mf*

U...

S. Solo *P*

U...

2 (♩ = ♪) *pp*

Դու գա - լիս ես մութ գի - շե - րա - սա - հին,

S. Solo *P*

U...

B. *(pp)*

Եվ լի - ցում ես լուս

S. Solo 3

U...

B.

եւ չեմ հի - շեց - ցում

S. Solo

U...

B.

ցը - ցորթ - ան - րդ հին, չեմ հի - շեց - ցում,

S. Solo

T. *pp*
 Չեն վր - դո - վում քեզ խոս - քե - թով տը - խուր,
 B.

S. Solo

S. U... U...
 T.
 B.

T. **4** *tranquillo mp*
 Ես հաս - կա - մում եմ քո խենթ աչ - քե - թի հը - թե -
 B. *mp*

T. *p* *mf*
 դեմ լե - գում. Ես հաս - կա - մում եմ քո
 B. *p* *mf*

T. *f* *ff*
 խենթ աչ - քե - թի հը - թե - դեմ լե - գում.
 B.

5 *pp*

B. *խո-նարի եմ լի - նում ես, որ - սկս գե - թի,*

T. *(pp)*

T. *Եվ տրրտ-մու - թյուն սև խոս-քեր չեմ ա - սում...*

B.

S. Solo

rit.

U...

S. Solo 6

S. *P*

S. *վառ - վում է մո - մը դող - դոջ փայ - լե - թով հե - ռու*

A.

S. Solo *PPP*

U...

S. *ան - կյու - նում(մմմ...)*

A. U...

U. Solo

S. U...

A. U...

T.

B. *mf* U...
 ել - նում ես ան - խոս

S. Solo

S. U...

A. U...

T. հը - սարտ քայ - լե - լով, հը -

B. *mf* *f* U...
 հը - սարտ քայ - լե - լով, հը -

Յ. ՏՄՍ

S.

A.

T. *sub.p* պարտ քայ - լն - լով, հը - *pp*

B. *sub.p* *pp*

S. Solo

S. *(pp)* պարտ քայ - լն - լով... *pp*

A.

T. պարտ քայ - լն - լով... *(pp)*

B.

molto rallendando

T. *mp* Մա - հա - պար - տի պես այն - տեղ ես գը *mf*

B. *mp*

S. Solo *mp* (ոնգային) *p*

(Մ...)

S.

A. *mp* (ոնգային) *p* (ոնգային)

T. մութ(մմմ)...

B.

9 *Poco agitato* *p*

S. *p* հվ 2ը - 2ըն - ջում է

A. *p* հվ 2ը - 2ըն - ջում է հա -

agitando

S. հա-գուս - տը թափ-վող, թափ-վող.

A. գուս - տը թափ-վող, թափ-վող Ա...

più agitato

S. Վա - րա-գույ-րի մոտ, մոտ,

A. Վա - րա-գույ - րի մոտ, մոտ,

10 (+ Soprano Solo - ?)

S. *Φ*ρο - *ψ*υχή *τ*ης - *κ*οινον - *θ*εο - *π*ατροs *μ*η *κ*οιτηs,

A. *Φ*ρο - *ψ*υχή *τ*ης - *κ*οινον - *θ*εο - *π*ατροs

T. *κ*οινον - *θ*εο - *π*ατροs

B.

S. *Γ*α - *ρ*η *κ*οινον - *θ*εο - *π*ατροs *μ*η *κ*οιτηs, *f* *ο*υ

A. *Γ*α - *ρ*η *κ*οινον - *θ*εο - *π*ατροs *f*

T. *κ*οινον - *θ*εο - *π*ατροs

B.

S. *κ*οιτηs - *α*γιογραφη - *κ*οινον *mf* *κ*οιτηs -

A. *κ*οιτηs - *α*γιογραφη - *κ*οινον

T. *κ*οιτηs - *α*γιογραφη - *κ*οινον

B.

S. *mp* *<* *>*
 մում է ա - դուս, ա - դուս...

A. *mp* *<* *>*

S. Solo **11** *p* tranquillo *<* *>* *<* *>* *poco rit.* *>*
 Ա...

Maestoso *mf* *<* *>*

S. *mf* կանգ - մում ես դու

A. *mf*

T. *mf* կանգ - մում ես դու

B. *mf*

S. Solo

S. *f* *>* *<* *>* *f*
 մերկ, կանգ - մում ես

A. *f*

T. *f* մերկ, կանգ - մում ես

B. *f*

S. Solo

ηου
մերկ,
մերկ,
ηου
մերկ,
մերկ,

S. Solo

թա - գու - հիդ,
թա - գու - հիդ՝ խո
թա - գու - հիդ,
թա - գու - հիդ՝

f *sub. p*
f *sub. p*
f
f

S. Solo 12

p

U...

ճարհ... խո - ճարհ...

կանգ - մում ես

կանգ - մում ես դու

S. Solo

կանգ - մում ես դու մերկ...

դու մերկ...

մերկ...

S. Solo

դու մերկ...

S. Solo

13

իսկ ես քո գե-րին, քո գե-րին...

p *cresc.* *agitando e crescendo* *f*

S. U...

A. *p* *cresc.*

T. *p* *cresc.* *f*
 Ըն թա - գա - վորն ու դա - հիճն եմ խա - վար,

B. *p* *cresc.* *f*

S. *f*

A. *f*

T. *f*
 թա - գա - վորն ու դա - հիճն եմ ես...

B. *f*

(+ Solo - ?)

S. *f*
 Եվ սահ-ման չը - կա չար տան-ջանք-նե - թին, չը - կա, չը - կա,

A. *f*

T. *f*
 Եվ սահ-ման չը - կա...

B. *f*
 Եվ սահ-ման...

Più agitato

S. Solo

14

ff

U...
U...
U...
Եվ սահ - ման շը - կա,
Եվ սահ - ման շը - կա,
Եվ սահ - ման շը - կա,

S. Solo

U...
U...
U...
Եվ սահ - ման շը - կա,
Եվ սահ - ման շը - կա,
Եվ սահ - ման շը - կա,

S. Solo **15** *accelerando* *ff*

U...

S. *ff*
Եզ սահ - ման շը - կա, շը - կա

A. *ff*
Եզ սահ - ման շը - կա, շը - կա

T. *ff*
Եզ սահ - ման շը - կա, շը - կա

B. *ff*

S. Solo *ff*

U...

S. *ff*
U...

A. *ff*
U...

T. *ff*
U...

B. *ff*
U...

Piu accelerando

S. Solo

U... U...

Եկ սահ - ման - ըն - կա U...

mf (mf) ըն - կա...

mf (mf)

S. Solo

U...

mf ըն - կա...

mf

S. Solo 16 ritard.

U... U...

mp ա... ա...

mp ա... ա...

S. Solo *tranduillo* *p* *poco rit.*

A. *p* *pp*

S. Solo *molto rit.* *pp*

17 *Tempo I* *pp*

B. *pp*

...Դու գա - լիս ես մութ գի - շե - ռա - սյա - հին,

S. Solo *pp* *ritard.* U...

B. *(pp)*

Եվ լի - նում ես լուռ...

S. Solo *Piu ritard.* *pp* *ppp*

Դու գալիս ես մութ գիշերապահին
Եվ լինում ես լուռ.
Ես չեմ հիշեցնում ցնորքնորդ հին.
Չեմ վրդովում քեզ խոսքերով տխուր:

Ես հասկանում եմ քո խենթ աչքերի
Հրեղեն լեզուն,
Խոնարհ եմ լինում ես, որպես գերի,
Եվ տրտմության սև խոսքեր չեմ ասում:

Վառվում է մումը դողդող փայլելով
Հեռու անկյունում, –
Ելնում ես անխոս, հպարտ քայլերով,
Մահապարտի պես այնտեղ ես գնում:

Եվ շնջում է հագուստը թափվող
Վարագույրի մոտ, –
Փոփում է դատը ցնծության մի դող
Ու ողջ աշխարհը դառնում է աղուտ...

Կանգնում ես դու մերկ, թագուհիդ՝ խոնարհ,
Իսկ ես՝ քո գերին.
Քո թագավորն ու դահիճն եմ խավար,
Եվ սահման չկա չար տանջանքներիս...

«Գիշեր և հուշեր» շարքից

ԱՆՈՒՇ ԱՆՈՒՐՁՈՎ ՊԱՃՈՒՃԻՐ ՀՈԳԻՍ

Andante

P

S.	1. Ա - նուշ 2. Լայն դաշ - 3. Եր - գի՛ր	ա - նուր - ջով տե - թի մեջ ի՛նձ հա - մար,	պա - ճու - ճիր հո - դան-դաղ մը - շու - եր - գի՛ր ի՛նձ հա -	գիս, շում, մար,
A.				
T.	1. Ա - նուշ 2. Լայն դաշ - 3. Եր - գի՛ր	ա - նուր - ջով տե - թի մեջ ի՛նձ հա - մար,	պա - ճու - ճիր հո - դան-դաղ մը - շու - եր - գի՛ր ի՛նձ հա -	գիս, շում, մար,
B.				

S.	Նըս - տիր Լըք - ված ի՛նձ հե -	մահ - ճիս լը - ոու - քիաք ա -	մոտ թյան սա,	ու տը - ծած - կոցն ա - նըր -	խուր է ջանք բեր	եր - ի - բեր	գիր, ջե, ի՛նձ,
A.							
T.	Նըս-տիր Լըք - ված ի՛նձ հե -	մահ - ճիս լը - ոու - քիաք ա -	մոտ թյան սա,	ու տը - ծած - կոցն ա - նըր -	խուր է ջանք բեր	եր - ի - բեր	գիր, ջե, ի՛նձ,
B.							

S. 1. Մոր պես քընք-շա - բար մո - տե - ցիր դեմ - քիս,
 2. Իմ սիր - տը հա - վետ կա - րոտն է մա - դում,
 3. Ցը - բիր քո եր - գով մը - ռայլ ու հա - մառ,

A.

T. 1. Մոր պես քընք-շա - բար մո - տե - ցիր դեմ - քիս,
 2. Իմ սիր - տը հա - վետ կա - րոտն է մա - դում,
 3. Ցը - բիր քո եր - գով մը - ռայլ ու հա - մառ,

B.

S. Խա - դադ փայ-փա - յիր սիր-տըս տա - ռա - գիր:
 Տը - խոր իմ հո - գում եր-գերն են նրն - ջել:
 Ա₂ - նան գի - շե - թը իմ արք - ված սրբ - տից:

A.

T. Խա - դադ փայ-փա - յիր սիր-տըս տա - ռա - գիր:
 Տը - խոր իմ հո - գում եր-գերն են նրն - ջել:
 Ա₂ - նան գի - շե - թը իմ արք - ված սրբ - տից:

B.

S. Խա - դադ փայ-փա - յիր սիր-տըս տա - ռա - գիր:
 Տը - խոր իմ հո - գում եր-գերն են նրն - ջել:
 Ա₂ - նան գի - շե - թը իմ արք - ված սրբ - տից:

A.

T. Խա - դադ փայ-փա - յիր սիր-տըս տա - ռա - գիր:
 Տը - խոր իմ հո - գում եր-գերն են նրն - ջել:
 Ա₂ - նան գի - շե - թը իմ արք - ված սրբ - տից:

B.

Coda
(Ռեգային)

The first system of the Coda section consists of four measures. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor) and piano accompaniment (Bass) are written on staves. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The Soprano part features a melodic line with a triplet of eighth notes in the final measure. The Alto and Tenor parts provide harmonic support with chords and moving lines. The Bass part provides a steady accompaniment.

The second system of the Coda section consists of four measures. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor) and piano accompaniment (Bass) are written on staves. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The Soprano and Alto parts have melodic lines with some rests. The Tenor part has a more active line with chords. The Bass part continues the accompaniment with chords and moving lines.

The third system of the Coda section consists of four measures. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor) and piano accompaniment (Bass) are written on staves. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The Soprano part has a melodic line with some rests. The Alto and Tenor parts have more active lines. The Bass part continues the accompaniment with chords and moving lines.

Անուշ անուրջով պաճուճի՛ր հոգիս,
Նստի՛ր մահճիս մոտ ու տխուր երգի՛ր,
Մի՛ր պէս քնքշաբար մոտեցի՛ր դեմքիս,
Խաղաղ փայփայի՛ր սիրտս տարագի՛ր:
Լայն դաշտերի մեջ դանդաղ մշուշում,
Լքված լռության ծածկոցն է իջել:
Ի՛մ սիրտը հավետ կարոտն է մաշում,
Ի՛մ տխուր հոգում երգերն են ննջել:
Երգի՛ր ինձ համար, երգի՛ր ինձ համար:
Ի՛նձ հեքիաթ ասա, անրջանք բեր ինձ,
Տրի՛ր քո երգով մոայլ ու համառ
Աշնան գիշերը իմ լքված սրտից:

1908

ԴՈՂՈՒՄ Է ՄԱՐՄԻՆԸՂ ԿԻՍԱԲԱՅ

1

Moderato. Sostenuto.

S. *pp*
 Դո - դում է մար - մի - ցըղ

A. *pp*

T. *pp*
 Դո - դում է մար - մի - ցըղ

B. *pp*

S. *pp* *poco cresc.* *mp* *ppp*
 կի - - սա - բաց...

A. *pp*

T. *pp*

B. *pp*

2

agitato

S. *p*
 Դո - դում է մար - մի - ցըղ

A.

T.

B.

p \rightrightarrows *mf* \rightrightarrows *p* $\text{♩} = \text{♩}$ *pp* tranquillo

S. կի - սա - բաց... Դ-ն - դում է...

A. *pp*

T. *pp*

B. *pp*

$\boxed{3}$ $\text{♩} = \text{♩}$ *mp* \rightrightarrows *mp* \rightrightarrows \rightrightarrows

S. խոս - քե - ըրդ թը 3 - վում են հե - ուս -

A.

T.

B.

Ossia 3 Soprani $\text{♩} = \text{♩}$

S. (Ռեգային) *pp*

վոր,

A.

T.

B.

♩ = ♩ 4 *mf* *agitato*

S. *mf* Շըր - բունք - նե - թող ար - նով եմ հար -

A. *mf*

T.

B.

S. *f* բաժ, *mf* ար - նով եմ հար -

A. *f* *mf*

T.

B.

S. *f* բաժ, *f* Հա - յաց - - թող

A. *f* *f*

T.

B.

♩ = ♩

pp *ppp*

S. *f* *pp* *ppp*
 րո - ցե - դեճ ու խոր... խոր...

A. *f* *pp*
 խոր...

T. *pp*
 խոր...

B. *pp*
 խոր...

5

mf *mf*

S. չա - յաց - - - քո խոր...

A. *mf* չա - յաց - - - քո րո - ցե - դեճ ու խոր...

T.

B.

Soprano Solo

pp *pp* *mf*^{u...}

S. Դո-դում է մար - մի - ցող կի - սա - բաց...

A. *pp* *pp*
 Դո-դում է մար - մի - ցող կի - սա - բաց...

T. *pp* *pp*
 Դո-դում է մար - մի - ցող կի - սա - բաց...

B. *pp* *pp*
 Դո-դում է մար - մի - ցող կի - սա - բաց...

Agitando

6

mf cresc.

S. *En* խե - լառ խըն - դու - քյամբ է այս - օր

A.

T. *En* խե - լառ խըն - դու - քյամբ է այս - օր

B.

S. Գի - նով - ցած իմ քա - խի - ծը խե - լառ,

A.

T. Գի - նով - ցած իմ քա - խի - ծը խե - լառ,

B.

f (Quasi allegro)

S.

A.

T.

B.

7 *f* **Maestoso**

S. *f* Ըն սրր - տի ա - րե՛ զա - կը քո - սր

A. *f*

T. *f* Ըն սրր - տի ա - րե՛ զա - կը քո - սր

B. *f*

S. Պար - զել ես զի - շե - րին իմ

A.

T. Պար - զել ես զի - շե - րին

B.

mf

S. խա - վար:

A.

T. Ա...

B.

8 Ռնգային

S. *f* ժը -

A. *f* ժը -

T. Ռս - կե - ղեն է հա - յաց - քըդ խո - ցող

B.

S. պի - տըդ խեն - քաց - ցող մի օ -

A. պի - տըդ օ -

T. ժը - պի - տըդ խեն - քաց -

B.

S. *f* poco rit. a tempo ըդդ խեն-քաց - ցող մի օ - ըդդ

A. *f* օ - ըդդ

T. *f* ցող խեն-քաց - ցող խեն - քաց - ցող

B. *f*

mf *mp* *p*

S. խեն-թաց-նող մի օ - ըրր

A. *mf* *mp*
օ - ըրր օ - ըրր

T. *mf*
խեն-թաց-նող ժը - պի - տրդ

B. *mf*

9 *ff* *molto rallentando*

S. Համ-բույ - ըրդ խայ - թում է ալ քո - ցով,

A. *ff*

T. *ff*

B. *ff*

mf *mp* *p*

S. Համ-բույ - ըրդ խայ - թում է ալ քո - ցով,

A. *mf* *mp* *p*

T. *mf* *mp* *p*
խայ - թում է... խայ - թում է...

B. *mf* *mp* *p*

10 **Molto maestoso, quasi himnos**
sub. f

S. *Դու զո - րեղ ու զո - րա - վոր...*

A. *Դու զո - րա - վոր...*

T. *Դու զո - րեղ ու զո - րա - վոր...*

B. *Դու զո - րա - վոր...*

S. *դու զո - րեղ*

A. *դու զո - րա - վոր...*

T. *դու զո - րեղ ու զո - րա - վոր...*

B. *դու զո - րա - վոր...*

Soprano solo *mp*

u..

11 (Ռեկապիտ)

(♩ = ♩)

S. *p*

A. *p*

T. *p*

B. *p*

tranquillo

p tutti

S. *p* *tutti*
Դ - ն - դում է մար - մի - նրդ

A.
T.
B.

S. *p*
Կի - սա - բաց...

A.
T.
B.

12 **Molto adagio**

S. *p*
Դ-ն զո - ռեղ ու - զո - բա - վոր...

A. *p*
T. *p*
B. *p*

Դողում է մարմինըդ կիսաբաց,
Խոսքերըդ թվում են հեռավոր,
Շրթունքներդ արնով են հարբած,
Հայացքըդ բոցեղեն ու խոր:

Քո խելատ խնդությամբ է այսօր
Գինովցած իմ թախիծը խելատ,
Քո սրտի արեգակը բոսոր
Պարզել ես գիշերին իմ խավար:

Ոսկեղեն է հայացքդ խոցող,
Ժըպիտըդ խենթացնող մի օրոր,
Համբույրըդ խայթում է ալ բոցով –
(...Դու...), գորեղ ու գորավոր...

ՀԵՌՈՒ ԴՂՅԱԿԻ ԸՆԹՈՒՇ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Andante ma non troppo

p (unis.) 1

S. *6*

A. Հե - ոու դող - յա - կի քըն - քուշ քա - գու -

T.

B.

S. *3*

A. հիմ, Ճա - դիկ - նե - րի մեջ, լու - սե - դեն այ -

S. *pp*

A. - գում, այ - գում,

2 *poco cresc.*

S.

A. Շըր - ջում է և ինձ կան - ջում է կըր -

S. *3*

A. կիմ, Յե - րե - կը տըր - տում, զի -

3

S. 2ն - ըն ան - քուն. Հն - ռու դեղ - յա -

A. 5

S. կի քըն - քուշ քա - գու - հին, քըն - քուշ

A.

4 *pp*

S. քա - գու - հին, Կար մի դյու - քա -

A.I. քա - գու - հին, Կար մի դյու - քա -

A.II. քա - գու - հին, Կար մի դյու - քա -

T. *pp*

S. կան ու - թիշ ժա - մա - - նակ.

A.I. 6

A.II. կան ու - թիշ ժա - մա - - նակ.

T. 6

5 *(p)*

S. երբ նը - րան կան - ջի հը - րաշ - քին հը - լու՝

A. *p*
կան - ջի հը - լու

T. կան - ջի հը - լու

B. *p*

S. Ես թող - նամ է - ի օ -

A. Ես թող - նամ է - ի օ -

T. Ես թող - նամ է - ի օ -

B. Ես թող - նամ է - ի օ -

S. րե - րըս մե - նակ,

A. րե - րըս մե - նակ,

T. րե - րըս մե - նակ,

B. րե - րըս մե - նակ,

6

S. *(p)*
Եվ

A.

T. *pp*
օ - ռն - ըրս մն - նակ,

B.

7 *poco cresc.*

S. այս աշ - խար - հից սը - լա - նում հն -

A.

T.

B.

S. *f* *nnl...*

A. *f* հն - *nnl...*

T. *f* հն - *nnl...*

B. *f* հն - *nnl...*

8 *Meno mosso*

p dolce

S. *p* Կար մի դու - քա - կան ու - թիշ ժա - մա - նակ...

A. *p*

T.

B.

molto ritard.

S. ու - թիշ ժա - մա - նակ... *agitato sub. mf* Գի - նով -

A.

T. Գի - նով -

B.

9 *Piu mosso*

crescendo sub. pp

S. ցած մի այլ կյան - քի խղն - դու - քյանք, Գի - նով -

A.

T. ցած մի այլ կյան - քի խղն - դու - քյանք, Գի - նով -

B.

S. *crescendo*
 Գաժ մի այլ կյանք - քի խըն - դու - քյանք,

A.

T. Գաժ մի այլ կյանք - քի խըն - դու - քյանք,

B.

10 *mf* *accelerando poco a poco*
 Թող - նում է - ի Թող - նում է - ի

A.

T. Թող - նում է - ի Թող - նում է - ի

B. (b) Թող - նում Թող - նում

S. այս վայ - րե - ռը քա - նամ,

A.

T. այս վայ - րե - ռը քա - նամ,

B.

S. այս վայ - րն - ըն թա - նամ,

A.

T. այս վայ - րն - ըն թա - նամ, *f* թա -

B. *f*

più accelerando **11** *f* *mf* *cresc.*

S. Սը - լա - նում սը - լա -

A. *f* *mf*

T. նամ, Սը - լա - նում սը - լա -

B. *f* *mf*

S. նում, որ - պես լու - սե - ղեն մի ամպ, լու - սե -

A. *f*

T. նում, որ - պես լու - սե - ղեն մի ամպ, լու - սե -

B. *f*

ff 12 *Meno mosso* *p dolce*

S. *ff* դեն մի անայ, *p dolce* Եվ փար - վում

A. *p dolce* Եվ փա -

T. դեն մի անայ,

B.

13 (*p*)

S. *p* նը - բան, փայ - փա -

A. լում նը բան,

T. *p dolce* Եվ փա - լում նը բան,

B. նը - բան,

S. - լում նը - բան,

A. փայ - փա - լում նը - բան,

T. փայ - փա - լում նը - բան,

B. նը - բան,

14 *ppp* *ritard.* 15 *agitato* (*ppp*)

S. *ppp*
 փայ - փա - յում
 փայ - փա -

A.
 փայ - փա - յում
 փայ - փա -

T. *ppp*
 փայ - փա - յում
 փայ - փա -

B. *ppp*
 փայ - փա - յում
 փայ - փա -

S. (*ppp*)
 յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

A.
 յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

T. (*ppp*)
 յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

B. (*ppp*)
 յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

16 *accelerando* *cresc. poco a poco*

S. *ppp*
 փայ - փա - յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

A. *ppp*
 փայ - փա - յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

T. *ppp*
 փայ - փա - յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

B. *ppp*
 փայ - փա - յում նը - բան,
 փայ - փա - յում նը - բան,

S. *f*
 փայ - փա - յում նը - րան

A.

T. *f*
 փայ - փա - յում նը - րան

B.

17 *f*
 Չի - նով - ցած, Չի - նով - ցած մի այլ

A. *f*

T. *f*
 Չի - նով - ցած, Չի - նով - ցած մի այլ

B. *f*

18
 կյանքի խղճ - դու - թյանք

A.

T. *f*
 կյանքի խղճ - դու - թյանք

B.

S. խըն - դու - թյամբ

A.

T. խըն - դու - թյամբ

B.

19

S. զի - նով - ցած, զի - նով - ցած...

A.

T. զի - նով - ցած, զի - նով - ցած...

B.

20

S.

A.

T. *f* զի - նով - ցած,

B. *f* զի - նով - ցած,

S.

A.

T. *f* սը - լա - նում է - ի

B. *f* սը - լա - նում է - ի

poco a poco ritard.

S.

A. *mf* Ա...

T. *mf* Եվ փար - վում նը - բան

B. *mf* Եվ փա - բում նը - բան

S.

A. *p* Ա...

T. *p* փայ - փա - յում նը - բան

B. *p* փայ - փա - յում նը - բան

21 *Meno mosso*

S.

A. *mf* *ritard.*
 Գի-նով - ցած մի ալ կյան - քի խըն - դու - քյանք...

T.

B.

Andante (Tempo primo)

22

S. *p* *p*
 Հի - մա չը - գի - տեմ

A. *p* *p*
 Alto I

T. *p* *p*
 Հի - մա չը - գի-տեմ

B.

S.
 այն լու - սե ու - ղին,

A.
 5

T.
 լու - սե այն ու - ղին

B.

23 *poco agitato*
sub. pp

S. *pp*
 Բայց ըզ - գում եմ դեռ, ըզ - գում եմ ինչ -

A.

T.

B.

poco rit. *mp* 24 *meno mosso*

S. *mp*
 պես չե - նու դող - յա - կի բըն -

A. *mp*
 պես չե - նու

T. *mp*
 չե - նու բըն -

B. *mp*

S. *mp*
 քն՝ 12 քա - գու 6 - հին Կան - չում է ինձ

A. *mp*
 քն՝ 12 Կան - չում

T. *mp*
 քն՝ 12 Կան - չում

B. *mp*

S. միշտ, կան - չում է, հնձ

A. միշտ, կան - չում հնձ

T. միշտ կան - չում, կան - չում է հնձ

B. միշտ, կան - չում հնձ

S. միշտ կան - չում է Բայց ես

A. միշտ կան - չում է

T. միշտ կան - չում է

B. միշտ կան - չում է

poco rit.

S. աբ - դեմ չը - գի - տեմ այն լու - սե ու -

A. աբ - դեմ չը - գի - տեմ այն լու - սե ու -

T. աբ - դեմ չը - գի - տեմ այն լու - սե ու -

B. աբ - դեմ չը - գի - տեմ այն լու - սե ու -

S. դիմ այն լուսն ու

A.

T. դիմ այն լուսն ու

B.

S. դիմ...

A.

T. դիմ... ու - դիմ...

B.

Մոռացած ուղին

Հեռու դղյակի քնքուշ թագուհին
Ծաղիկների մեջ, լուսեղեն այգում
Շրջում է, ինձ կանչում է կրկին,
Ցերեկը տրտում, գիշերը անքուն
Հեռու դղյակի քնքուշ թագուհին:

Կար մի դյութական ուրիշ ժամանակ,
Երբ նրա կանչի հղրաշքին հլու՝
Ես թողնում էի օրերըս մենակ
Եվ այս աշխարհից սլանում հեռու...
Կար մի դյութական ուրիշ ժամանակ...

Գինովցած մի այլ կյանքի խնդությամբ՝
Թողնում էի այս վայրերը թառամ,
Սլանում, որպես լուսեղեն մի ամպ,
Եվ փարվում նրան, փայփայում նրան,
Գինովցած մի այլ կյանքի խնդությամբ:

Հիմա չգիտեմ այն լուսե ուղին,
Բայց զգում եմ դեռ, զգում եմ՝ ինչպես
Հեռու դղյակի քնքուշ թագուհին
Կանչում է ինձ միշտ, կանչում է, բայց ես
Արդեն չգիտեմ այն լուսե ուղին...

Գիշեր և հուշեր

ԱՆՎԵՐՁ ԳԻՇԵՐԻ ՄՌԱՅԼ ՎԻՋԵՐՈՒՄ

Largo

ppp

S. *ppp*

1. Ան - վերջ գի - շե - թի մը - - -
 2. Գի - շերն է փղ - ռել իր - - -
 3. Հողմն է հե - կե - կում ա - - -

A.

T. *ppp*

1. Ան - վերջ գի - շե - թի մը - - -
 2. Գի - շերն է փղ - ռել իր - - -
 3. Հողմն է հե - կե - կում ա - - -

B.

S.

-ռայլ վի - հե - թում Իմ մե - նակ սիրտն
 թե - վե - թը մութ, Գի - շերն է զե -
 -նունջ վի - հե - թում, Օ, ան - հուն զի -

A.

T.

-ռայլ վի - հե - թում Իմ մե - նակ սիրտն
 թե - վե - թը մութ, Գի - շերն է զե -
 -նունջ վի - հե - թում, Օ, ան - հուն զի -

B.

S.

է ցա - վա - զին ճը - շում.
 թել իմ սիր - տը ցա - ված.
 շեր, թեզ ո՞վ է փղ - ռել.

A.

T.

է ցա - վա - զին ճը - շում.
 թել իմ սիր - տը ցա - ված.
 շեր, թեզ ո՞վ է փղ - ռել.

B.

Անվերջ գիշերի մոայլ վիհերում
Իմ մենակ սիրտն է ցավագին ճշում,
Ես մոլորվել եմ այս մութ աշխարհում,
Եվ ինձ խավարից ոչ ոք չի կանչում:

Գիշերն է փռել իր թևերը մութ,
Գիշերն է գերել իմ սիրտը ցաված, -
Որտեղ որոնեմ երջանկության սուտ
Եվ ինչպես գտնեմ վերադարձի լաց:

Հողմն է հեկեկում անունը վիհերում,
Օ՛, անհուն գիշեր, քեզ ո՞վ է փռել.
Ինչո՞ւ է շուրջըս աշխարհը լռում,
Ո՞վ է իմ հոգու լույսերը մարել...

1909

Ի՞ՆՉ ՈՒՆԵՄ ԵՍ, Ի՞ՆՉ Է ԻՄ ԿՅԱՆՔԸ ՀԻՄԱ

Largo. Pesante

1

S. *f* Ի՞ՆՉ ու - նեմ ես,
A. *f*
T. *f* Ի՞ՆՉ ու - նեմ ես,
B. *f*

S. Ի՞ՆՉ է իմ կյան - քը հի - մա.
A.
T. Ի՞ՆՉ է իմ կյան - քը հի - մա.
B.

2

S. Սի՛րտ ան - խըն - դուն,
A.
T. Սի՛րտ ան - խըն - դուն,
B.

A tempo

poco rit.

3 *sub. f*

S. իմ նրկ - րի պես, Դու
sub. f

A. sub. f

T. Դու

B. Դու
f

4

S. ա - վեր - ված, դու տը - լոր -
4

A. 4

T. ա - վեր - ված, դու տը - լոր -

B. 4

5

S. ված աճ - խը - նա...
5

A. 5

T. ված աճ - խը - նա...

B. 5

5

f

S. *h°նչ* ու - նեմ էս,

A. *h°նչ* ու - նեմ էս,

T. *h°նչ* ու - նեմ էս,

B. *h°նչ* ու - նեմ էս,

ff

S. Սիրտ իմ ան - քուն, մըր - ըր - կուն,

A. *ff*

T. *ff*

B. *ff*

6

pesante

S. Սիրտ ան - արգ - ված,

A. Սիրտ ան - արգ - ված,

T. Սիրտ ան - արգ - ված,

B. Սիրտ ան - արգ - ված,

agitato 7

S. սիրտ հը - րա - կեզ, իմ

A.

T. իմ

B.

ff

S. երկ - ըրի պես, իմ երկ - ըրի պես, հա -

A.

T. երկ - ըրի պես, իմ երկ - ըրի պես, հա -

B.

8

S. վե՛տ ըր - կու՛ն...

A.

T. վե՛տ ըր - կու՛ն...

B.

9 *mf* *mp*

S. Հա - վե՛տ Գը -

A.

T. Հա - վե՛տ Գը -

B.

S. Կու՛ն...

A.

T. Կու՛ն...

B.

10 *p* (Solo-?)

S. Ա...

A. Ա...

T. Ա...

B. Ա...

(Solo-?) 11 *(p)*

S. U... U..

A. *(p)*

T. *(p)*

B. *(p)*

Detailed description: This system shows the vocal parts for measures 10, 11, and 12. The Soprano part has a melodic line with a 'Solo-?' marking above measure 10 and a box containing the number '11' above measure 11. The Soprano part has 'U...' in measure 11 and 'U..' in measure 12. The other parts (A, T, B) have accompaniment. Dynamics include '(Solo-?)', '(p)', and '(p)'.

S. U... U... U...

A. U... U... U...

T. *(p)*

B. *(p)*

Detailed description: This system shows the vocal parts for measures 10, 11, and 12. The Soprano part has 'U...' in measure 10, 'U...' in measure 11, and 'U...' in measure 12. The Alto part has 'U...' in measure 10, 'U...' in measure 11, and 'U...' in measure 12. The Tenor and Bass parts have accompaniment. Dynamics include '(p)'.

12 (Tutti) *pp* (Riquyhi)

S. U... U... U...

A. *pp* U... U... U...

T. U... U... U...

B. U... U... U...

Detailed description: This system shows the vocal parts for measures 11, 12, and 13. The Soprano part has 'U...' in measure 11, 'U...' in measure 12, and 'U...' in measure 13. The Alto part has '*pp*' in measure 11, 'U...' in measure 12, and 'U...' in measure 13. The Tenor and Bass parts have accompaniment. Dynamics include '(Tutti) pp', '*pp*', and '(Riquyhi)'.

1983

Ինչ ունեմ ես,
 Ինչ է իմ կյանքը հիմա.
 Միրտ անխնայուն, իմ երկրի պես,
 Դու ավերված, դու տրորված անխնա...

Ինչ ունեմ ես.
 Միրտ իմ անքուն, մրրկուն,
 Միրտ անարգված, սիրտ հրակեզ,
 Իմ երկրի պես, իմ երկրի պես, հավետ նրկուն...

1961 թ., 2-րդ հատ.

ԵՍ ՉԵՄ ՄՈՒԱՆՈՒՄ

Andantino quasi allegretto

1

mp

S. 1. Ես չեմ մո - ռա - նում կա - թո - տով մի հաշտ
 ծես ա - կան - ջիս հըն - չում է բա - թակ
 դեմս են ել - նում պարզ - միտ ու բը - ռի

A.

T. 1. Ես չեմ մո - ռա - նում կա - թո - տով մի հաշտ
 ծես ա - կան - ջիս հըն - չում է բա - թակ
 դեմս են ել - նում պարզ - միտ ու բը - ռի

mp

B.

S. Մա - նու - շա - կա - գույն մայ - թա - մուտ մի - գա - սքող, Ան -
 Ջան - գա - կը գյու - ղի քա - թա - շեն ժա - մից, Որ -
 Գյու - ղա - ցիք ծա - նոթ, զար - ման - քով նա - յում, Վայ -

A.

T. Մա - նու - շա - կա - գույն մայ - թա - մուտ մի - գա - սքող, Ան -
 Ջան - գա - կը գյու - ղի քա - թա - շեն ժա - մից, Որ -
 Գյու - ղա - ցիք ծա - նոթ, զար - ման - քով նա - յում, Վայ -

B.

2

S. պե - րըղ մա - քուր, n - դող - ված ու - կով,
 պես մի կը - ռունկ ջոկ - ված ե - րա - մից
 ըի և կո - պիտ սի - թով փայ-փա - յում,

A.

T. պե - րըղ մա - քուր, n - դող - ված ու - կով,
 պես մի կը - ռունկ ջոկ - ված ե - րա - մից
 ըի և կո - պիտ սի - թով փայ-փա - յում,

B.

S. Եվ քեզ հայ - րե - մի ա - մուշ լեռ - նա - ռաշտ: Ամ -
 Այն - պես լա - լա - գին, այն - պես ան - ճա - րակ... Որ -
 Երբ ճա - նա - չում են ժրպ - տա - լով բա - րի... Վայ -

A. (U...)

T. Եվ քեզ հայ - րե - մի ա - մուշ լեռ - նա - ռաշտ: Ամ -
 Այն - պես լա - լա - գին, այն - պես ան - ճա - րակ... Որ -
 Երբ ճա - նա - չում են ժրպ - տա - լով բա - րի... Վայ -

B.

3

S. պե - րըղ մա - քուր՝ n - դող - ված ու - կով,
 պես մի կը - ռունկ ջոկ - ված ե - րա - մից
 ըի և կո - պիտ սի - թով փայ - փա - յում,

A.

T. պե - րըղ մա - քուր՝ n - դող - ված ու - կով,
 պես մի կը - ռունկ ջոկ - ված ե - րա - մից
 ըի և կո - պիտ սի - թով փայ - փա - յում,

B.

S. Եվ քեզ, հայ - ըն - նի ա - նուշ լեռ - նա - դաշտ: 2.Կար-
 Այն - պե՛ն լա - լա - գին, այն - պես ան - ճա - րակ... 3.Ու
 Երբ ճա - նա - չում են ժըպ - տա - լով բա - թի:

A. Եվ քեզ, հայ - ըն - նի ա - նուշ լեռ - նա - դաշտ: 2.Կար-
 Այն - պե՛ն լա - լա - գին, այն - պես ան - ճա - րակ... 3.Ու
 Երբ ճա - նա - չում են ժըպ - տա - լով բա - թի:

T. Եվ քեզ, հայ - ըն - նի ա - նուշ լեռ - նա - դաշտ: 2.Կար-
 Այն - պե՛ն լա - լա - գին, այն - պես ան - ճա - րակ... 3.Ու
 Երբ ճա - նա - չում են ժըպ - տա - լով բա - թի:

B. Եվ քեզ, հայ - ըն - նի ա - նուշ լեռ - նա - դաշտ: 2.Կար-
 Այն - պե՛ն լա - լա - գին, այն - պես ան - ճա - րակ... 3.Ու
 Երբ ճա - նա - չում են ժըպ - տա - լով բա - թի:

1983

Ես չեմ մոռանում կարոտով մի հաշտ,
 Մանուշակագույն մայրամուտ միգասքող,
 Անպերքս մաքուր՝ ողողված ոսկով,
 Եվ քեզ, հայրենի անուշ լեռնադաշտ:
 Կարծես ականջիս հնչում է բարակ
 Զանգակը գյուղի քարաշեն ժամից,
 Որպես մի կոունկ ջոկված երամից –
 Այնպես լալագին, այնպես անճարակ...
 Ու դեմս են ելնում պարզամիտ ու բոի
 Գյուղացիք ծանոթ, զարմանքով նայում,
 Եվ վայրի, կոպիտ սիրով փայփայում.
 Երբ ճանաչում են ժպտալով բարի...

Սևագրություններ
 1961 թ., 2-րդ հատ.

ՄԻ ՓԵՐԿՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱ ՄԻԱՅՆ

1 *p* Largo. Doloroso

S. Մի փրկ - կու - թյուն կա մի - այն, Լոկ
Կա մի - այն մի խղմ - դու - թյուն Ար -

A.

T. Մի փրկ - կու - թյուն կա մի - այն, Լոկ
Կա մի - այն մի խղմ - դու - թյուն Ար -

B.

2

S. մի ճան - նա - պարհ. Մի - թել
ժան ու հա - վերժ. Լի - նել

A.

T. մի ճան - նա - պարհ. Մի - թել
ժան ու հա - վերժ. Լի - նել

B.

S. այր - վել հա - վիտ - յան,
ան - զեն ու ան - տուն,

A.

T. այր - վել հա - վիտ - յան,
ան - զեն ու ան - տուն,

B.

3

S. Խոց - վել ան - դա - դար... Խոց - վել ան - դա -
 Չար - չար - վել ան - վերջ... Չար - չար - վել ան -

A.

T. Խոց - վել ան - դա - դար... Խոց - վել ան - դա -
 Չար - չար - վել ան - վերջ... Չար - չար - վել ան -

B.

1.

S. դար... ան-դա - դար...

A.

T. դար... ան-դա - դար...

B.

2.

S. վերջ... ան - վերջ... ան - վերջ...

A.

T. վերջ... ան - վերջ... ան - վերջ...

B.

Մի փրկություն կա միայն,
Լոկ մ ճանապարհ.
Միրել – այրվել հավիտյան,
Բոցվել անդադար...
Կա մայն մի խնդրության
Արժան ու հավերժ.
Լինել անզեն ու անտուն,
Չարչարվել անվերջ...

Տրիդեոս, անտիպ էջեր
1961 թ., 2-րդ հատ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մի՞թե վերջին պոետն եմ ես
9

Դու հայարտ չես, իմ հայրենիք
15

Երկիր Նաիրի, երազ հեռավոր
35

Որպես լեռն է մեր պայծառ...
46

Դրեք սիրտըս դարավոր...
49

...Տարեք ինձ հեռու մեր Գանձան
52

Կարծես թե դարձել եմ ես տուն
60

Դաշտերում

Հեռաձավալ դաշտերում
71

Մայրըս ուներ...
82

Վարդերըս հիմա կարմիր...
93

Իմ երկինքը հիմա բացված է
101

Տեսա երազ մի վառ
110

Դու գալիս ես մութ գիշերապահին
118

Անուշ անուրջով պաճուճի՜ր հոգիս
135

Դողում է մարմինըդ կիսաբաց
139

Մոռացած ուղի

Հեռու դոյակի քնքուշ թագուհին
150

Գիշեր և հուշեր

Անվերջ գիշերի մոայլ վիհերում
167

Ի՞նչ ունեմ ես, ի՞նչ է իմ կյանքը հիմա
70

Ես չեմ մոռանում...
77

Մի փրկություն կա միայն
180

ԷՂԳԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ՏԵՐՅԱՆԱԿԱՆ ՇԱՐ

ԽՍԲԵՐԳԵՐ

ЭДГАР СЕРГЕЕВИЧ ОГАНЕСЯН

ХОРЫ

На слова Ваана Терьяна
цикл

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ՝ «ԱՄՐՈՑ ԳՐՈՒՊ» ՍՊԸ
ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ «ԳՐՔԱՐՎԵՍ»
ՄԻՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՑԱՆԱԿԱԿԻՐ

Երևան, Կասյան 3/26

Հեռ. 27-08-56

e-mail: amrots-group.nkar@mail.ru

amrots_group@yahoo.com

36699

ИЗДАТЕЛЬ – ООО “АМРОЦ ГРУП”

Հրատ. խմբագիր՝ Ն. Աթանասյան

Սրբագրիչ՝ Լ. Հարությունյան

Շապիկ, էջկապ՝ Վլ. Խաչատրյան

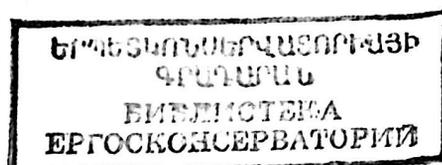
Չափսը՝ 60x84 1/8, տառատեսակ՝ Թայմզ
թուրթ՝ օֆսեթ, տպագրություն՝ օֆսեթ, 23,0 պայմ. տպագր. մամ.:
Տպարանակ՝ 200 օրինակ:

Տպագրված է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում

Երևան, Արշակունյաց 2

Отпечатано в типографии из-ва “Тигран Мец”

Ереван, Аршакуняц 2

ЭДГАР ОГАНЕСЯН

ХОРЫ

НА СЛОВА ВААНА ТЕРЬЯНА